Veiligheidsregio Limburg-Noord
Post en Archief
Postbus 11
5900 AA VENLO

datum	13 april 2016	**behandeld door**	Marianne Houben
uw kenmerk		**telefoonnummer**	+31 88 11 90297
ons kenmerk	UIT010266	**bijlage(n)**	1

onderwerp Conceptbegroting 2017 Veiligheidsregio Limburg-Noord

Geachte leden van de gemeenteraad,

Bijgaand bieden wij u de voorlopige begroting 2017 voor zienswijze aan.
Met het oog op een tijdige doorgeleiding naar het Algemeen Bestuur verzoeken wij u om vóór 11 juni 2016 uw eventuele zienswijze in te dienen.

Vaststelling van de Begroting 2017 is voorzien in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio van 8 juli 2016.

Algemeen

Afgelopen jaren is de omslag gemaakt naar een programmabegroting.
De Veiligheidsregio kent de volgende programma's: Gezondheid (GGD), Centraal Meld- en Actiepunt, Veiligheid-risicobeheersing, Veiligheid-incidentbestrijding, Meldkamer en Bedrijfsvoering. Binnen de programma's Veiligheid-risicobeheersing en Veiligheid-incidentbestrijding ligt focus op de verdere implementatie van de visie op repressie en het repressief brandweerorganisatieplan. Belangrijke items zijn de arbeidshygiëne en huisvesting brandweerkazernes. Binnen het programma Gezondheid ligt prioriteit bij de uitwerking en implementatie van de afspraken uit de bestuursconferentie van 2016, waarbij optimale aansluiting op de (toekomstige) behoeften van de gemeenten en partnerorganisaties voorop staat. Ook in 2017 blijft de organisatieontwikkeling aandacht vragen. Het is daarbij de uitdaging om voorbereid te zijn op de uitdagingen waarvoor de organisatie in de toekomst wordt geplaatst.

Harmonisatie

2017 is het eerste jaar voor de invoering van de harmonisatie van de gemeentelijke bijdragesystematiek. In verband met het van kracht worden van de nieuwe verdeelsleutels en de effecten hiervan voor de gemeentelijke bijdrage is een

ingroeiregeling afgesproken. 2017 geldt als het eerste ingroei-jaar. De effecten hiervan zijn voor het eerst in dit jaar zichtbaar.

Huisvesting

2017 is het eerste jaar waarin de lasten van de brandweerkazernes integraal onderdeel uitmaken van de begroting van de VRLN. De verschuiving van lasten van de individuele gemeenten naar de collectieve lasten van de Veiligheidsregio is daarmee een feit.
De verdeelsystematiek van deze lasten sluit aan op de verdeelsystematiek van het onderdeel Veiligheid-incidentbestrijding.

2017 nieuw beleid

In de begroting 2017 is het volgende nieuw beleid opgenomen.

1. GGD: extra adolescenten contactmoment. Doel is het ziekteverzuim en de schooluitval van middelbare scholieren terug te dringen door vroeg-signalering en begeleiding. Dit is een extra taak voor de GGD. Substitutie door laten vervallen van andere taken is niet mogelijk. Het extra adolescenten contactmoment is een onderdeel van een landelijk stimuleringsproject van het Rijk. De kosten bedragen € 100.000,-- per jaar gedurende de looptijd van het (landelijke) project.
2. Arbeidshygiëne brandweer. Momenteel staat dit onderwerp volop in de landelijke publiciteit vanwege de nadelige gezondheidseffecten bij repressief optreden van brandweerpersoneel. Doel is ziekten te voorkomen door huidcontact te vermijden, door verandering van gedrag en procedures tijdens en door extra logistiek (bluspakken en wassen) bij en na de repressieve inzet. Het betreft een structureel bedrag van € 376.000,-- per jaar.
3. Brandveilig Leven. Doel is door het bevorderen van bewustwording, door vroegtijdige onderkenning van brandgevaar en door invulling van witte vlekken in de dekking van de brandweer, brand en brandslachtoffers te voorkomen en sneller te alarmeren en te evacueren. Het programma is eveneens gericht op het bevorderen van brandveilig gedrag bij scholieren en ouderen. Bij de uitvoering worden onder andere brandweervrijwilligers ingezet. Bij het bevorderen van brandveilig leven heeft de overheid een belangrijke aanjaagfunctie, met name gericht op de veiligheid van kwetsbare doelgroepen. De kosten van deze taak bedragen jaarlijks € 390.000,--.

De totale kosten van het nieuwe beleid bedragen € 866.000,-- per jaar.

4. Het dagelijks bestuur heeft afgesproken dat kostenontwikkelingen als gevolg van loon- en prijsstijgingen worden meegenomen in de gemeentelijke bijdrage wanneer gemeenten daarvoor door de Rijksoverheid in het gemeentefonds worden gecompenseerd. In dit “trap op trap af”-systeem worden de effecten geneutraliseerd van door de Veiligheidsregio niet beïnvloedbare ontwikkelingen.
5. In het kader van in het verleden gemaakte afspraken is de tijdelijke korting in verband met de terugbetaling van de kosten van het zogenaamde vroegpensioen met ingang van 2017 vervallen.

Gemeentelijke zienswijze

Gelet op de financiële bepalingen in de Wet gemeenschappelijke regelingen en in de Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio en Gemeentelijke Gezondheidsdienst Limburg-Noord nodigen wij de gemeenteraad uit zijn zienswijze over de ontwerpbegroting 2017 kenbaar te maken.
Eventuele zienswijzen zien wij graag vóór 11 juni 2016 tegemoet.

Mocht u behoefte hebben aan een mondelinge toelichting in de gemeenteraad of raadscommissie dan zijn wij daartoe gaarne bereid.

Met vriendelijke groet,
namens het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Limburg-Noord,
de secretaris,

M.T.C. van Lieshout

- brief in afschrift aan de colleges van B&W

veiligheidsregio
limburg-noord

Begroting 2017

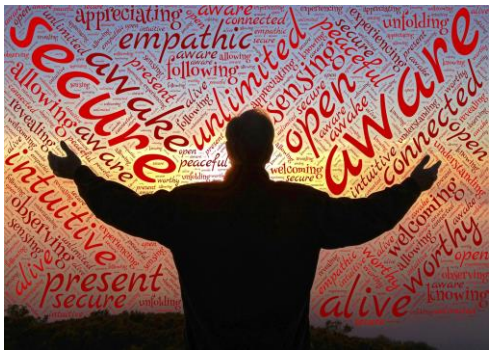

Versie: Dagelijks Bestuur
Status: Concept ontwerp-begroting

Voorwoord

Hierbij bied ik u de programmabegroting 2017 van de Veiligheidsregio Limburg-Noord aan, de organisatie waaraan ik sinds oktober 2014 leiding mag geven.

Centraal staan de programma's van onze organisatie, globaal verdeeld in gezondheid "wit" enerzijds en veiligheid "rood en paars" anderzijds. Nieuw onderdeel is het programma bedrijfsvoering, In de doorontwikkeling van het BBV wordt voorgeschreven dat de kosten van overhead en rente separaat zichtbaar moeten worden gemaakt. De VRLN kiest ervoor om dit te doen via een programma Bedrijfsvoering waarin deze kosten separaat zijn opgenomen. De elementen van de paragraaf Bedrijfsvoering zijn opgenomen onder het gelijknamige programma. Deze wijzigingen zullen vanaf het begrotingsjaar 2018 als verplichting voor Gemeenschappelijke Regelingen gaan gelden. Wij verwachten dat de regelgeving specifiek voor dit type organisatie de komende periode nog wijziging zal ondervinden.

De begroting 2017 continueert de ingeslagen weg en biedt de organisatie de vereiste stabiliteit na een roerige periode. Deze continuïteit sluit aan op het advies van de commissie die de veiligheidsregio in november 2015 heeft gevisiteerd en ons in haar eindrapport een aantal waardevolle aanbevelingen voor de verdere ontwikkeling van de organisatie heeft gegeven. Deze begroting bestendigt het traject dat onze organisatie heeft ingeslagen op weg naar verdere professionalisering en kwaliteitsverbetering.

De programmabegroting 2017 is opgesteld op basis van een resultaatgerichte begrotings- en verantwoordingssystematiek. Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bepaalt uit welke elementen de begroting dient te bestaan. Deze begroting voldoet daaraan en beantwoordt per programma drie "W-vragen": wat willen de gemeenten bereiken, wat gaat de VRLN daarvoor in 2017 doen en wat zijn de kosten daarvan. Als onderdeel van het groeiproces dat wij doormaken wordt bezien of behoefte bestaat om per programma en programmaonderdeel in de komende jaren een uitgebreidere toelichting en onderbouwing op te nemen. Ons doel is een begroting te presenteren die optimaal aansluit op en bij de behoeften van de gemeenten. Deze begroting moet u daarom als tussenstap zien op weg naar dit doel. In alle facetten van ons handelen willen wij transparant zijn. De gemeenten hebben daar recht op.

Planning en control is een essentieel stuurinstrument voor een organisatie. Wij zullen dit instrument continu door ontwikkelen en optimaliseren. De stappen die de afgelopen jaren zijn gezet werpen nu al hun vruchten af. Het inzicht in de financiële huishouding is verder toegenomen en daarmee de stuurbaarheid van de organisatie.

Kon 2016 nog als een overgangsjaar worden beschouwd waarin belangrijke afspraken over de gemeentelijke bijdragen zijn gemaakt, in de begroting 2017 zijn deze afspraken nu financieel vertaald.
Wij zijn erin geslaagd voldoende dekking te vinden voor het opstellen van een sluitende begroting. Over de uitvoering wordt u door middel van de gebruikelijke (bestuurs)rapportages geïnformeerd.

Tijs van Lieshout, Algemeen Directeur

Inhoudsopgave

Voorwoord 3

1 Inleiding en samenvatting 7

2 Algemeen 8

2.1 Uitgangspunten 8
2.2 Missie en strategie 8
2.3 Doelstellingen 8
2.4 Financiële kaders 9

3 Beleidsbegroting – Programmaplan 12

3.1 Programma Gezondheid 12
3.2 Programma Centraal Meld- en Actiepunt (CMA) 23
3.3 Programma Veiligheid: Risicobeheersing 24
3.4 Programma Veiligheid: Incidentbestrijding 32
3.5 Programma Meldkamer 40
3.6 Programma Bedrijfsvoering 41

4 Beleidsbegroting – Paragrafen 44

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 44
4.2 Onderhoud kapitaalgoederen 48
4.3 Financiering 49
4.4 Verbonden Partijen 50

5 Financiële begroting 51

5.1 Totale Baten 51
5.2. Baten en lasten op programmaniveau 53
5.3. Overzicht structureel en a-structureel verloop baten en lasten 54
5.4 Financiële positie 56

Bijlage: Gemeentelijke bijdragen 59

1 Inleiding en samenvatting

De programmabegroting 2017 is de derde begroting in een tijdsbestek van 1,5 jaar die verschijnt in deze vorm.
Na een “nieuwe programmabegroting 2015”, de reguliere begroting 2016 is het nu de programmabegroting 2017 die u wordt aangeboden. Een en ander betekent dat de korte periode die ligt tussen de eerste versie en deze versie nog niet de mogelijkheid heeft geboden tot een uitgebreide evaluatie en reflectie. Desalniettemin zien wij een voortschrijdend inzicht ontstaan in de processen die onder de programma indeling verankerd liggen en in de wijze waarop die processen leiden tot de inzet van personeel en materieel. Dit voortschrijdend inzicht leidt tot een betere beheersing en sturing op die processen waardoor de organisatie meer in control raakt. Deze inzichten leiden ook tot de vraag of de initiële keuzes die gemaakt zijn bij de indeling in de programmaonderdelen de juiste waren. Om antwoord te krijgen op die vraag zullen wij in overleg gaan met vertegenwoordigers van de gemeenten en ambtenaren van de veiligheidsregio om de huidige opzet te evalueren en waar nodig bij te stellen. De koppeling met indicatoren en een eventueel op te stellen programma- en dienstencatalogus is dan ook voorzien. In deze begroting is een eerste proeve opgenomen van indicatoren.

Uitgangspunt voor de opstelling van deze begroting is de kadernota 2017. Deze bevat de beleidsvoornemens en ontwikkelingen zoals deze ten tijde van het opstellen van dit document bekend waren. Op 18 december 2015 heeft het algemeen bestuur de kadernota als werkdocument voor het opstellen van de begroting 2017 vastgesteld. Het dagelijks bestuur heeft daarin op 26 februari nog twee wijzigingen aangebracht die in de definitieve kadernota haar plek hebben gevonden. Dit betreft aanpassingen voor wat betreft de hoogte van de ontwikkeling van de personele kosten en de aanpassing van de effecten als gevolg van de maatregelen ten behoeve van het onderwerp Arbeidshygiëne. De juiste bedragen zijn in paragraaf 2.4 opgenomen.

De programma indeling bevat een wijziging ten opzichte van de vorige begroting.
Alhoewel vanaf 2018 voor gemeenschappelijke regelingen de verplichting geldt om de overhead en de kosten van rente separaat zichtbaar te maken is in deze begroting reeds een programma Bedrijfsvoering met dit doel opgenomen. Het opnemen hiervan bevordert in onze ogen het inzicht in de totale hoogte van de overhead en in de dekking vanuit de verschillende andere programma’s. Dit bevordert de transparantie.

Ten opzichte van 2016 is de totale omvang van de begroting toegenomen met autonome en beleidsmatige ontwikkelingen. In het onderdeel “Financiële Kaders“ in paragraaf 2.4 wordt dit nader toegelicht.

Nieuw in deze begroting zijn ook de effecten van het besluit rondom de harmonisatie van de gemeentelijke bijdrage. Hoewel dit besluit op zichzelf geen gevolgen heeft voor de hoogte van de begroting bepaalt dit wel de hoogte van de bijdrage van de individuele gemeente. In de tabel gemeentelijke bijdrage is deze weergegeven. 2017 is het eerst ingroei-jaar voor de gevolgen van de harmonisatie, waarbij conform besluit 25% van de financiële effecten is meegenomen.

2 Algemeen

2.1 Uitgangspunten

De veiligheidsregio ontwikkelt zich verder. In 2015 is de organisatie opnieuw ingericht en in 2016 is de organisatie “op koerssnelheid” gebracht. Inzichten uit de visitatie van eind 2015 worden hierin meegenomen.
In het nieuwe beleidsplan 2016 – 2019 kiest de organisatie voor een nieuwe werkwijze, die in deze begroting is overgenomen. Bij de totstandkoming van dat plan zijn de gemeenten nauw betrokken geweest. De inzichten die zijn verkregen uit de discussies met gemeenten en partnerorganisaties over majeure beleidsonderwerpen zijn in het beleidsplan meegenomen. Met de gemeenten zijn ook belangrijke nieuwe afspraken gemaakt over de gemeentelijke bijdragesystematiek (harmonisatie) en over de huisvesting brandweer. Eveneens is, in 2016, de nieuwe gemeenschappelijke regeling vastgesteld waarin deze afspraken hun formele basis vinden. Deze afspraken zijn in de begroting 2017 vertaald.

2.2 Missie en strategie

De veiligheidsregio heeft belangrijke wettelijke taken op het gebied van de openbare (fysieke) veiligheid en de publieke gezondheidszorg. De organisatie is nauw verbonden met de gemeenten. In feite zijn de gemeenten haar opdrachtgevers én de belangrijkste afnemers van de diensten van onze organisatie.
De zorg voor veiligheid en het regelen van de publieke gezondheidszorg zijn kerntaken van een gemeente. Samenwerking bij de uitvoering van deze taken in de veiligheidsregio levert hogere kwaliteit en beperkt de kosten. Wet- en regelgeving leggen die samenwerking verplicht op. Samenwerking wordt ook gesteund door financiële bijdragen van het Rijk.
De veiligheidsregio biedt een aantal programma’s en diensten aan op het terrein van de risicobeheersing en incidentbestrijding, brandweerzorg en publieke gezondheidszorg. De organisatie heeft zich ten doel gesteld om meerwaarde te bereiken op het vlak van veiligheid en gezondheid door, waar mogelijk, activiteiten op beide taakvelden met elkaar te verbinden. Binnen de programma’s voert de veiligheidsregio een aantal activiteiten uit: zij adviseert, regisseert en organiseert, faciliteert en treedt operationeel op in situaties waarin hulp geboden is. Dat doet zij bij voorkeur samen met burgers en bedrijven, omdat die belangrijke invloed (kunnen) uitoefenen op hun eigen veiligheid en gezondheid.
In het beleidsplan is vastgelegd dat de veiligheidsregio vraaggericht, risicogericht en informatie gestuurd wil werken. Dat is in deze begroting doorgetrokken. De behoeften van de burgers en bedrijven staan centraal, de hoogste risico’s hebben prioriteit en de organisatie opereert op basis van de juiste informatie. Het is onze opgave om dat op de juiste manier in de praktijk te brengen en daardoor hogere kwaliteit te bieden.

2.3 Doelstellingen

De veiligheidsregio werkt met een aantal programma’s, te weten: Gezondheid (GGD), Centraal Meld- en Actiepunt, Veiligheid-risicobeheersing, Veiligheid-incidentbestrijding, Meldkamer en Bedrijfsvoering. Taak van de veiligheidsregio is om door middel van

samenwerking meerwaarde te creëren vertaald in (maatschappelijke) effecten of opbrengsten op het gebied van de fysieke veiligheid en openbare gezondheid.

Doelstellingen hierbij zijn **behalen van gezondheidswinst en bijdragen aan het voorkomen en adequaat bestrijden van branden en incidenten in de regio**. Deze doelstellingen liggen aan de basis van de programma's en programmaonderdelen. Prioriteit ligt bij ontwikkelingen waar grote resultaatkansen liggen of waar sprake is van risico's of bedreigingen voor het bereiken van de doelstellingen.

De strategische doelen worden in de programmabegroting uitgewerkt in operationele jaardoelen. Vervolgens vindt uitwerking plaats in afdelingsdoelen, die overgenomen worden in afdelingsjaarplannen. In 2016 is hiervoor de A3-systematiek ingevoerd. Binnen de programma's veiligheid-risicobeheersing en veiligheid-incidentbestrijding ligt focus op de verdere implementatie van de visie op repressie en het repressief brandweerorganisatieplan. Belangrijke items zijn de arbeidshygiëne en huisvesting brandweerkazernes. Binnen het programma gezondheid ligt prioriteit bij de uitwerking en implementatie van de afspraken uit de bestuursconferentie van 2016 waarbij optimaal moet worden aangesloten op de (toekomstige) behoeften van de gemeenten en partnerorganisaties. Voor de GGD betekent dit een grote uitdaging.
Ook in 2017 blijft de organisatieontwikkeling aandacht vragen, met name de uitwerking van het concept zelforganisatie. Hiermee wordt naar verwachting een betere afstemming gevonden op de uitdagingen waarvoor de organisatie in de toekomst wordt geplaatst.

2.4 Financiële kaders

De begroting vormt een uitwerking van de kadernota zoals die door het Dagelijks Bestuur is vastgesteld. De aanpassingen ten opzichte van de begroting 2016 kan als volgt worden weergegeven.

2.4.1 Algemene kaders op grond van autonome ontwikkelingen

Aantal inwoners
Conform het bepaalde in de Wet gemeenschappelijke regeling (Wgr) wordt het aantal inwoners genomen op 1 januari voorafgaande aan het begrotingsjaar, voor 2017 dus 1 januari 2016. Als basis is gebruikt gemaakt van de CBS opgave van februari 2016.

Indexatie algemeen
Het dagelijks bestuur heeft afgesproken dat kostenontwikkelingen als gevolg van loon- en prijsstijgingen worden meegenomen in de bijdrage wanneer gemeenten daarvoor door de Rijksoverheid in het gemeentefonds worden gecompenseerd. In dit "trap op trap af" – systeem worden de effecten geneutraliseerd van door de veiligheidsregio niet beïnvloedbare ontwikkelingen.

Loonstijging
Uitgangspunt voor de raming van de looncompensatie zijn de cao-afspraken voor het gemeentelijk personeel. Op 27 januari 2016 hebben de vakbonden en de VNG een principeakkoord bereikt over de nieuwe cao-afspraken voor gemeenteambtenaren. Deze regeling loopt van 1 januari 2016 tot mei 2017. Op basis hiervan zijn de loonbedragen in de

begroting verhoogd met 2,53%. Hierin is tevens meegenomen een verwacht effect van de ontwikkeling van de pensioenpremie aan het ABP.

De opbouw van dit percentage kan als volgt worden weergegeven.

CAO verhoging 1 januari 2016	3%
Verlaging Pensioenpremie 1 januari 2016	-1,17%
Verhoging Pensioenpremie 1 april 2016	0,7%
Totaal Effect 2016	2,53%
Reeds opgenomen 2016	-1%
Verschil	1,53%
Verhoging 1 januari 2017	0,4 %
Budgettaire ruimte 2017	0,6%
Totaal opgenomen jaarschijf 2017	2,53%

Materiële kostenstijging
De materiële kostenstijging wordt op basis van de prijsindex voor de materiële overheidsbestedingen ingeschat op 1%.

2.4.2. Ontwikkelingen op basis van bestuurlijke afwegingen

Algemeen

Vroegpensioen
In 2014 is besloten tot de dekking van de kosten van vroegpensioen ten laste van het resultaat 2013. In het kader van de vereffening van dit bedrag is een driejaarlijkse korting op de gemeentelijke bijdrage afgesproken van € 873.000, voor het eerst in 2014 en voor het laatst in 2016. Met ingang van 2017 vervalt deze korting.

Brede Doel Uitkering Rampenbestrijding
Per 1 januari 2014 valt de brandweer niet meer onder het BTW compensatiefonds. Voor de extra lasten die hieruit voortvloeien worden de veiligheidsregio's gecompenseerd door ophoging van de Brede Doel Uitkering Rampenbestrijding (BDUR).
Tot op heden werden deze bedragen aan de gemeenten separaat uitgekeerd. Conform de van gemeenten ontvangen verzoeken zijn de bedragen verwerkt bij de opstelling van de begroting en is het bedrag in mindering gebracht op de gemeentelijke bijdrage. Als gevolg van de verlaging van de BDUR-uitkering op grond van de aanpassing van het verdeelmodel is dit bedrag naar beneden bijgesteld.

Vennootschapsbelasting
Vanaf 2016 zijn overheidsondernemingen belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Dat betekent dat overheidsondernemingen van bijvoorbeeld gemeenten, provincies en waterschappen per 1 januari 2016 belastingplichtig zijn voor de vennootschapsbelasting. Met deze wetswijziging wil de Nederlandse overheid gelijkheid creëren tussen overheidsondernemingen en private ondernemingen. Naar verwachting zullen de hiermee samenhangende financiële gevolgen voor de veiligheidsregio zeer beperkt zijn.

Programma Gezondheid

Ziekteverzuim Adolescenten
Ten behoeve van de terugdringing van het ziekteverzuim onder jongeren zal de GGD de projecten rondom dit thema continueren en projecten op scholen begeleiden. De totale kosten bedragen € 100.000.

Programma Veiligheid Risicobeheersing

Brandveilig Leven
Op grond van het besluit van het algemeen bestuur om Brandveilig Leven onlosmakelijk verbonden te laten zijn met het brandweerorganisatieplan wordt voorgesteld het programma voor 2017 te continueren op basis van een versoberde inzet (totaalbedrag € 390.000).

Programma Veiligheid Incidentbestrijding

Arbeidshygiëne
In het algemeen bestuur van 11 maart 2016 zijn het plan en de voorgenomen activiteiten in het kader van de bevordering van arbeidshygiëne vastgesteld. De kosten voor 2017 zijn geraamd op € 376.000.

Huisvesting brandweer
Met ingang van 2017 is de huisvesting van de brandweerlocaties onderdeel van de begroting van de veiligheidsregio. Dit betekent een verschuiving van gemeentelijke naar regionale lasten ter grootte van € 2.016.000. Een groot deel hiervan vloeit weer terug naar de gemeenten in de vorm van huur.

3 Beleidsbegroting – Programmaplan

3.1 Programma Gezondheid

Wat willen we bereiken?

De Wet publieke gezondheid (WPG) geeft de gemeenten de opdracht om, via een gemeenschappelijke regeling, een gemeentelijke gezondheidsdienst in te stellen en in stand te houden. De gemeenten zijn daarmee eigenaar en opdrachtgever van de GGD. In die rol dienen gemeenten te borgen dat bepaalde deskundigheden bij de GGD beschikbaar zijn. Kernactiviteit van de GGD blijft het bevorderen van de gezondheid van de ruim 515.000 inwoners in de regio, met name door het tegengaan en vroegtijdig opsporen van ziekten (preventie). Preventie kan de druk op de zorg verminderen. Bovendien vervult de publieke gezondheid een belangrijke rol in de voorbereiding en respons op (dreigende) crisissituaties; denk bijvoorbeeld aan infectieziektebestrijding of het optreden bij incidenten die veel maatschappelijke onrust (kunnen) veroorzaken. Een sterke publieke gezondheid is een krachtig instrument om concreet invulling te geven aan de publieke belangen in het (grotendeels private) zorgveld. Om dit te bereiken voert de GGD een aantal programmaonderdelen uit. Deze programmaonderdelen zijn: Preventie; Standaardzorg jeugd; Risicozorg jeugd; Inspecties kinderopvang; Preventie specialismen; Standaardzorg specialismen; Risicozorg specialismen; Kennis en innovatie. In de volgende paragraaf is opgenomen wat de veiligheidsregio in 2017 gaat doen en welke resultaten zij wil behalen.

Algemene ontwikkelingen 2017

Eind 2015 is het takenpakket van de GGD nader beschreven en vastgesteld door de Bestuurscommissie GGD. De rol en positionering van de GGD in het maatschappelijke krachtenveld stond op de agenda van de bestuursconferentie GGD begin 2016. Op dit moment wordt de bestuurlijke opdracht nader geformuleerd, waarbij de in het landelijke “Stimuleringsprogramma Publieke Gezondheid” geschetste ontwikkeling wordt betrokken. Deze wordt in 2016 ingezet en zal in 2017 doorlopen. Uitwerking vindt via drie lijnen plaats:

- Thema 1: vraag- en risico gestuurd werken in horizontale netwerken;
- Thema 2: collectieve en individuele preventie;
- Thema 3: informatie gestuurde publieke gezondheidszorg.

De komende jaren wil de GGD met concrete stappen haar kennis, mensen en middelen optimaal laten aansluiten bij het door gemeenten ingezette gezondheidsbeleid. In opdracht van onze gemeenten levert de GGD Limburg-Noord een bijdrage aan een langer gezond leven voor de inwoners in Noord- en Midden-Limburg. Momenteel zijn ingrijpende veranderingen gaande in de zorg. De rode draad hierin is de omslag van denken in termen van ‘ziekte, zorg en afhankelijkheid’ naar ‘gezondheid, preventie, participatie en eigen kracht’. Deze nieuwe benadering wordt met de term “positieve gezondheid” aangeduid. Positieve Gezondheid wordt gedefinieerd als het vermogen zich aan te passen en een eigen regie te voeren, in het licht van de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven.

Decentralisaties
De rol van burgers, overheid, zorgverleners en verzekeraars verandert. Dit heeft consequenties voor de manier waarop de publieke gezondheidszorg georganiseerd wordt en een logisch samenhangend geheel is met de rest van de zorg. Daarnaast is het waarborgen van de betaalbaarheid van de zorg een andere doelstelling. Het creëren van nieuwe dwarsverbanden tussen maatschappelijke ondersteuning, jeugdzorg en het domein van werk en inkomen maakt deel uit van de transformatie. De wettelijke taken op het gebied van publieke gezondheid sluiten aan bij de opgaven van de decentralisaties: preventief, dichtbij, versterken van eigen kracht en mentale weerbaarheid. De GGD staat samen met gemeenten en andere stakeholders aan de lat om deze opgaven te realiseren.

Toestroom asielzoekers
In de afgelopen periode hebben we in Nederland te maken gehad met een verhoogde toestroom van asielzoekers. Dit heeft ook zijn weerslag gehad op onze regio. De GGD heeft hierdoor op een aantal onderdelen extra inzet gepleegd om voor deze doelgroep, en in het algemeen, de publieke gezondheid te waarborgen. De verwachting is dat ook in 2017 deze verhoogde toestroom van asielzoekers consequenties zal hebben voor de bedrijfsvoering van de GGD. Hoeveel inzet precies nodig zal zijn, zal in de loop van 2016 duidelijk worden. De GGD zal hierover zo goed mogelijk rapporteren.

3.1.1 Preventie

Wat gaat de VRLN doen?
Preventie heeft tot doel te zorgen dat mensen gezond blijven. Preventie wil ook verschillen in gezondheid verkleinen. Dat kan door gezondheid van mensen te bevorderen en te beschermen, maar ook door maatregelen die ziekten en complicaties van ziekten voorkomen of in een zo vroeg mogelijk stadium opsporen. Preventie heeft ook tot doel de burgers te stimuleren om een gezonde leefstijl te hanteren en daarmee regie over de eigen gezondheid te nemen. Daarbij worden ook de sociale en fysieke leefomgeving meegenomen. Preventie omvat een scala aan activiteiten die een gezonde leefstijl bevorderen: vroegtijdige signalering, bewustwording en gedragsverandering en informatieverstrekking. Preventie vraagt een integrale aanpak en moet structureel in het gemeentelijk beleid worden ingebed. Daarbij is de rol van de GGD belangrijk. Op basis van (interne en externe) gegevens en signalen ontwikkelt en adviseert de GGD op de uitvoering van preventieprogramma's. Ook adviseert de GGD op het gebied van lokaal gezondheids- en preventiebeleid. Het volgen van landelijke ontwikkelingen en samenwerken en afstemmen in de keten zijn hiervoor een voorwaarde.

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?

De GGD gaat een gezonde leefstijl van alle burgers bevorderen. Dat doet de GGD onder meer door te signaleren en gemeenten te adviseren op het gebied van regionaal en lokaal gezondheids- en preventiebeleid.

Indicatoren

- Regionale preventie: de met de aanvrager bepaalde doorlooptijd van het (advies)traject is gehaald.
- Regionale preventie: Voor tevredenheid van de aanvrager over het advies is minimaal het rapportcijfer 7 gehaald.
- Lokale preventie: Per gemeente heeft 1 jaarlijks duidingsgesprek plaatsgevonden met de GGD jeugdarts over de gezondheidstoestand in de gemeente.

Wat mag het kosten?

Preventie *(bedragen in duizenden euro's)*

	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	1.983	1.977
Baten	-545	-502
Saldo van baten en lasten	**1.438**	**1.475**
Stortingen in reserves	0	0
Onttrekkingen uit reserves	0	0
Gemeentelijke bijdragen	**1.438**	**1.475**

3.1.2. Standaardzorg jeugd

Wat gaat de VRLN doen?

De GGD draagt bij aan het gezond en veilig opgroeien van kinderen in de regio. Gemeenten zijn er verantwoordelijk voor dat het nieuwe basispakket beschikbaar is en actief wordt aangeboden aan alle kinderen en jongeren tot 18 jaar. De GGD voert dat pakket vanuit het programma standaardzorg jeugd uit. De deelname van de GGD in diverse netwerken en de omslag naar meer vraaggericht en risicogericht werken kunnen gevolgen hebben voor de wijze waarop de inrichting van de zorg vorm krijgt. Met ingang van 2018 worden de middelen voor het Rijks Vaccinatie Programma (RVP) overgeheveld naar de gemeentekas. Dat vraagt goede afspraken om de uitvoering van het RVP door de afdeling JGZ doorgang te laten vinden. Hiervoor worden voorbereidingen getroffen in 2017. Verder vindt doorontwikkeling van “wisselwachters” plaats: meer aandacht voor risicokinderen, minder voor kinderen waarmee het goed gaat. Daarbij verwacht de GGD ook in 2017 nog te maken te hebben met een verhoogde instroom van asielzoekers. Dit zal betekenen dat vanuit de standaardzorg jeugd wellicht een kleine verhoging van werkzaamheden plaatsvindt.

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?

De GGD zal vanuit het programma standaardzorg jeugd het volgende doen: systematisch volgen van de ontwikkelingen van kinderen en jongeren; problemen signaleren en specifieke stoornissen vroegtijdig opsporen; voorlichting en advies geven; ontzorgen en normaliseren. Hieronder staat aangegeven welk resultaat we willen behalen in 2017. Deze cijfers zijn gebaseerd op de resultaten van 2015. Een nadere analyse voor toekomstige ramingen is op dit moment in ontwikkeling.

Indicatoren

- Algemeen JGZ: per school is één jaarlijks adviesrapport opgeleverd over de gezondheidstoestand.
- Algemeen JGZ: 80% van de scholen heeft gebruik gemaakt van gezondheidsgegevens geleverd door de GGD.
- Standaard contactmoment JGZ 0-4: 49.500 standaardcontactmomenten zijn uitgevoerd conform “Wisselwachters op het goede spoor”.
- Standaard contactmoment JGZ 4-18: 14.500 standaardcontactmomenten zijn uitgevoerd conform “Wisselwachters op het goede spoor”.
- Inloopspreekuur en intake van mensen die zich in de regio vestigen: 2.200 contactmomenten zijn uitgevoerd.
- Standaard contactmoment asielzoekers 0-18: 900 standaardcontactmomenten zijn uitgevoerd.
- Standaard contactmoment JGZ: 80% van de kinderen met overgewicht (10 jaar of in groep 7) heeft binnen 8 weken een extra consult gekregen.
- Rijksvaccinatieprogramma JGZ: 7 (gecombineerde) vaccins zijn aangeboden aan alle kinderen in de leeftijd van 2, 3, 4, 11 en 14 maanden en 4 en 9 jaar, en meisjes van 12 jaar. In totaal zijn 37.100 vaccinaties uitgevoerd.
- Rijksvaccinatieprogramma JGZ: gemeenten hebben een BMR-vaccinatiegraad van 95% bij kinderen van 14 maanden.

Wat mag het kosten?

Standaardzorg jeugd *(bedragen in duizenden euro's)*

	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	9.238	9.295
Baten	-1.155	-940
Saldo van baten en lasten	**8.083**	**8.355**
Stortingen in reserves	0	0
Onttrekkingen uit reserves	0	0
Gemeentelijke bijdragen	**8.083**	**8.355**

3.1.3. Risicozorg jeugd

Wat gaat de VRLN doen?

Risicozorg jeugd richt zich op het beschermen en bewaken van de ontwikkeling, gezondheid en veiligheid van alle kinderen en jongeren in de leeftijd tot en met 18 jaar in de regio. Door op tijd te signaleren en in te grijpen worden risicovolle situaties of bedreigingen voor de gezondheid weggenomen. Samen met de jongeren zelf, hun ouders en ketenpartners worden inschattingen gemaakt van de eigen kracht van kinderen en jongeren en van de gezinnen waarin zij opgroeien. Op die manier kan worden bepaald aan welke ondersteuning kinderen en hun ouders behoefte hebben. Als nieuwe ontwikkeling wordt in 2017 ingezet op een structureel extra contactmoment voor adolescenten met als doel om het ziekteverzuim onder deze groep terug te dringen. Hiervoor is € 0,1 miljoen in de begroting opgenomen.

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?

De GGD zal vanuit het programma risicozorg jeugd het volgende doen bij gesignaleerde problemen of risicogroepen: beoordelen of extra ondersteuning, hulp of zorg nodig is en direct de juiste zorg of hulp erbij halen; gemeenten en scholen adviseren over collectieve maatregelen en activiteiten op basis van analyse van verkregen gegevens; informatie uitwisselen met samenwerkingspartners en daarbij streven naar een integrale samenwerking omtrent kinderen en gezinnen die risico lopen.

Indicatoren

- Regionale risicozorg jeugd (preventie): rapportcijfer van minimaal 7 voor de tevredenheid van de scholen en samenwerkingspartners over de adviezen.
- Lokale risicozorg jeugd (preventie) 0-4: 12.700 onderzoeken van jeugdigen die daarvoor in aanmerking komen zijn uitgevoerd.
- Lokale risicozorg jeugd (preventie) 4-18: 9.800 onderzoeken van jeugdigen die daarvoor in aanmerking komen zijn uitgevoerd.
- Lokale risicozorg jeugd (preventie): rapportcijfer van minimaal 7 voor tevredenheid van de zorgvrager over het onderzoek.

Wat mag het kosten?

Risicozorg jeugd *(bedragen in duizenden euro's)*

	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	3.689	3.802
Baten	-110	-34
Saldo van baten en lasten	**3.579**	**3.768**
Stortingen in reserves	0	0
Onttrekkingen uit reserves	0	0
Gemeentelijke bijdragen	**3.579**	**3.768**

3.1.4. Inspecties kinderopvang

Wat gaat de VRLN doen?

Sinds januari 2013 is er sprake van risico gestuurd toezicht. In opdracht van de gemeenten worden alle locaties elk jaar bezocht. De inspectieactiviteit wordt afgestemd op het risicoprofiel van de locatie. De inspecteur heeft de opdracht om een oordeel te geven over het feit of de kwaliteitseisen in de Wet kinderopvang worden nageleefd. Van elke inspectie wordt een rapportage gemaakt. Toezicht en handhaving op de kinderopvangen worden momenteel herzien. De GGD levert hieraan een bijdrage. Concreet gaat het om een verhoging van de kwaliteitseisen voor kinderopvang en toezicht en handhaving daarop. Hiertoe moeten mensen worden opgeleid in 2016 en 2017. Vanaf 2018 zal het Nieuwe Toezicht (HNT) voor de WKO in werking treden.

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?

De veiligheidsregio voert de wettelijk verplichte inspecties van kinderdagverblijven, peuterspeelzalen, voorzieningen voor buitenschoolse opvang en gastouderbureaus uit. We houden steekproeven onder gastouders en nieuwe aanvragen handelen we binnen de wettelijke vastgestelde termijn af.

Indicatoren

- 100% van de instellingen is (al dan niet o.b.v. indicatie) geïnspecteerd en een rapport is opgemaakt.
- 30% daling van het aantal instellingen die in de risicocategorie vallen wordt gerealiseerd.

Wat mag het kosten?

Inspecties Kinderopvang *(bedragen in duizenden euro's)*

	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	643	621
Baten	-617	-603
Saldo van baten en lasten	**26**	**18**
Stortingen in reserves	0	0
Onttrekkingen uit reserves	0	0
Gemeentelijke bijdragen	**26**	**18**

3.1.5. Preventie specialismen

Wat gaat de VRLN doen?

Het programmaonderdeel preventie specialismen richt zich op het voorkómen van infectieziekten door middel van reizigersadvisering, technische hygiënezorg (evenementenadvisering en advisering aan derden) en preventie van seksueel overdraagbare aandoeningen (SOA).

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?
De GGD adviseert bij evenementen en bij risicolocaties, en voert inspecties op naleving van de gezondheidsvoorschriften uit. Ook verzorgt de GGD (preventieve) vaccinaties van risicogroepen en reizigersvaccinaties als onderdeel van de reizigersadvisering.

Indicatoren

- Technische hygiënezorg: 72 adviezen t.a.v. evenementen worden uitgebracht.
- Technische hygiënezorg: Klanttevredenheid. Rapportcijfer van minimaal 8 wordt gehaald.
- Reizigerszorg: 5.000 consulten worden uitgevoerd en 10.500 vaccins worden gegeven.
- Reizigerszorg: klanttevredenheid rapportcijfer van minimaal 8 wordt gehaald.

Wat mag het kosten?

Preventie specialismen *(bedragen in duizenden euro's)*

	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	860	867
Baten	-654	-650
Saldo van baten en lasten	**206**	**217**
Stortingen in reserves	0	0
Onttrekkingen uit reserves	0	0
Gemeentelijke bijdragen	**206**	**217**

3.1.6. Standaardzorg specialismen

Wat gaat de VRLN doen?
De GGD verzorgt medische milieukunde, algemene infectieziektebestrijding, tuberculosebestrijding, SOA-zorg en seksualiteitshulpverlening, forensische geneeskunde (lijkschouw) en technische hygiënezorg. De lijkschouw is een wettelijke taak voor de gemeenten. Binnen onze regio hebben de gemeenten de GGD aangewezen voor de uitvoering van deze taak. Voor politie en justitie voeren wij forensisch medisch onderzoek en medische arrestantenzorg uit. Infectieziektebestrijding blijft ook in 2017 een aandachtspunt. Dreigingen van buitenaf, ziekten die van dier op mens overdraagbaar zijn (zoönose) en antibiotica-resistentie (ABR) blijven vragen om bijzondere alertheid. Ook in 2017 werken wij in een grensoverschrijdend project tussen Vlaanderen en Zuid–Nederland mee aan de bestrijding van toenemende antibioticaresistentie. In de medisch milieukundige hoek vraagt het provinciaal asbest-aanvalsplan blijvend aandacht. De ontwikkelingen rondom i-TBC waarbij digitale uitwisseling van TBC gegevens makkelijker wordt, vragen van ons een investering in 2016 met mogelijk ook nog uitloop in 2017. De omvang van die investeringskosten zijn nog niet precies bekend. In het licht van soa-bestrijding zullen we naast de normale spreekuren ook specifiek inzetten op de doelgroepen als beschreven in de subsidieregeling Aanvullende Seksuele Gezondheid (RIVM). Deze subsidieregeling staat onder druk. De subsidie richt zich op een aantal specifieke doelgroepen De mogelijk verlaging van de subsidie brengt met zich mee dat de GGD minder mensen kosteloos kan

helpen. In 2017 zullen we (bestuurlijke) keuzes moeten maken hoe hier mee om te gaan. Meer en meer zal hier ook e-health voor worden ingezet.

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?

De GGD wil met medische milieukunde, algemene infectieziektebestrijding, tuberculosebestrijding, SOA-zorg en seksualiteitshulpverlening, forensische geneeskunde (lijkschouw) en technische hygiënezorg een bijdrage leveren aan de publieke gezondheid in onze regio.

Indicatoren

- Infectieziektebestrijding algemeen: 95% van de meldingen in het kader van de WPG zijn binnen de gestelde termijn gedaan.
- Technische hygiënezorg: 4 inspecties AZC's, 40 inspecties tattoo en piercing shops en 4 inspecties seksinrichtingen zijn uitgevoerd.
- Technische hygiënezorg: klanttevredenheid rapportcijfer van minimaal 8 is gehaald.
- Medische milieukunde: 75 adviezen over gezondheidsrisico's door milieuverontreiniging zijn opgesteld.
- Medische milieukunde: klanttevredenheid rapportcijfer van minimaal 8 is gehaald.
- Forensische geneeskunde: 2500 gedetineerden zijn behandeld en 650 lijkschouwingen zijn uitgevoerd.
- Forensische geneeskunde: klanttevredenheid rapportcijfer van minimaal 8 is gehaald.
- Tuberculosebestrijding: minimaal 85% van de behandeling vindt plaats binnen de wettelijk gestelde termijn. Vaccinatiegraad van kinderen die in aanmerking komen voor BCG is 85%.
- SOA (standaardzorg): 2.000 consulten Soa en Sense zijn uitgevoerd conform de subsidie.
- SOA (standaardzorg): Klanttevredenheid 0,1 (op schaal van 10) hoger dan in 2016.

Wat mag het kosten?

Standaardzorg specialismen *(bedragen in duizenden euro's)*

	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	2.930	2.920
Baten	-1.336	-1.275
Saldo van baten en lasten	**1.594**	**1.644**
Stortingen in reserves	0	0
Onttrekkingen uit reserves	0	0
Gemeentelijke bijdragen	**1.594**	**1.644**

3.1.7. Risicozorg specialismen

Wat gaat de VRLN doen?

Risicozorg specialismen omvat de inzet bij dagelijkse incidenten en calamiteiten, het invulling geven aan de geneeskundige taken op het vlak van de rampenbestrijding en crisisbeheersing, het voorzien in een 7 x 24 uur bereikbaarheid van medische professionals, het verlenen van laagdrempelige medische en/of psychische zorg en outbreak management.

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?

Bij rampen crises is de GGD verantwoordelijk voor de processen rondom Psychosociale Hulpverlening, infectieziektebestrijding, medische milieukunde en geneeskundig onderzoek bij rampen. Met deze taken levert de GGD een bijdrage aan de veiligheid en gezondheid van de inwoners van de regio.

Indicatoren

- Risicozorg specialismen: in 80% van de gevallen zijn de taken binnen de gestelde opkomsttijd uitgevoerd.

Wat mag het kosten?

Risicozorg specialismen *(bedragen in duizenden euro's)*

	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	236	237
Baten	-27	-22
Saldo van baten en lasten	**209**	**214**
Stortingen in reserves	0	0
Onttrekkingen uit reserves	0	0
Gemeentelijke bijdragen	**209**	**214**

3.1.8. Kennis & Innovatie

Wat gaat de VRLN doen?

Op basis van data genereren wij informatie om gemeenten te adviseren en te ondersteunen in de innovatie van hun beleid op het gebied van de publieke zorg. We gebruiken deze data ook om onze eigen processen en producten te verbeteren en te innoveren. Tevens kunnen medewerkers van de GGD in gesprek met gemeenten kwantitatieve onderzoeksresultaten duiden aan de hand van hun ervaringen uit de praktijk. Wij nemen deel aan regionale en landelijke kennisnetwerken om deze kennis te onderhouden en uit te bouwen. De GGD wil zich meer gaan profileren op onderzoek. In 2016 wordt een ontwikkelagenda opgesteld. Een ander speerpunt is het dichter bij elkaar brengen van onderzoek en advies, waarbij de lijnen met de GGD Zuid-Limburg op het gebied van onderzoek worden verstevigd. Wij gaan wijkprofielen opstellen waarmee we gemeenten concreter kunnen voorzien van gezondheidsgegevens op wijkniveau. Hiermee komen wij tegemoet aan de behoefte die

door gemeenten vaker geuit is. Op verzoek van gemeenten zetten wij ook meer in op het uitvoeren van kwalitatieve onderzoeken.

In 2016 worden de (gemeentelijke) resultaten van de Jongerenmonitor opgeleverd. Tevens worden de volwassenen en ouderenmonitor doorontwikkeld voor 2017.

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?

Kennis en innovatie bestaat in hoofdzaak uit onderzoek, gezondheidsbevordering en innovatie. Eens per vier jaar voeren we een algemene monitor en een jongerenmonitor uit. Tevens ontwikkelen wij producten en adviezen voor gezondheidsbevordering en werken we aan innovatie.

Indicatoren

- Kennis en innovatie: resultaten gezondheidsmonitor Volwassenen & Ouderen op gemeente- en waar mogelijk wijkniveau zijn via een interactief dashboard gepubliceerd.
- Kennis en innovatie: commitment van het bestuur op de doorlooptijd en de wijze van rapporteren is opgehaald.

Wat mag het kosten?

Kennis en innovatie *(bedragen in duizenden euro's)*

	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	382	382
Baten	-12	-3
Saldo van baten en lasten	**370**	**378**
Stortingen in reserves	0	0
Onttrekkingen uit reserves	-12	0
Gemeentelijke bijdragen	**358**	**378**

3.1.9 Totale kosten van het programma gezondheid

Totaal Programma Gezondheid *(bedragen in duizenden euro's)*

	Realisatie 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	20.479	19.961	20.100
Baten	-5.163	-4.456	-4.030
Baten (gemeentelijke bijdragen)	-14.999	-15.493	-16.070
Saldo van baten en lasten	**318**	**12**	**0**
Stortingen in reserves	220	0	0
Onttrekkingen uit reserves	-475	-12	0
Resultaat voor bestemming	**63**	**0**	**0**
Resultaatbestemming	-63	0	0
Resultaat na bestemming	**0**	**0**	**0**

3.2 Programma Centraal Meld- en Actiepunt (CMA)

Wat willen we bereiken?

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het bevorderen van de door– en uitstroom in de maatschappelijke opvang en voor het beperken van de instroom. Bij gemeenten ligt ook een belangrijke taak om de samenwerking in de ketenzorg voor thuis- en daklozen te versterken. Hiervoor hebben zij gezamenlijk het Centraal Meld- en Actiepunt (CMA) ingesteld. Vanaf 1 januari 2013 is het CMA onderdeel van de veiligheidsregio. Het CMA geeft uitvoering aan de gemeentelijke taken op het vlak van de maatschappelijke opvang.

Wat gaat de VRLN doen?

We geven de ketenregie van het CMA verder vorm door de ketensamenwerking te verbeteren. Dat doen we samen met onze partners in het domein maatschappelijke opvang. In 2017 zal het CMA op inhoud, taken en doelstellingen opnieuw gedefinieerd en beoordeeld worden. De regiogemeenten hebben grote behoefte aan beter inzicht in de omvang en aard van de problematiek in relatie tot onder andere maatschappelijke opvang.

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?

Het CMA bewaakt de toegang van cliënten naar de maatschappelijke opvang, voert regie over de in-, door- en uitstroom naar en vanuit de maatschappelijke opvanginstellingen naar de hoogst haalbare woonsituatie van een individu of systeem, vervult de consultfunctie voor preventie en herstel van cliënten, signaleert hiaten in de ketensamenwerking en fungeert als aanmeldpunt en monitoring Housing First (sinds eind 2011).

Indicatoren

- Het CMA wint 100% van de gevraagde monitor informatie in bij de opvanginstellingen en deze monitorinformatie wordt jaarlijks aangeleverd bij de opdrachtgever (gemeente).
- Klanttevredenheid: de opdrachtgever (gemeente) geeft een voldoende rapportcijfer voor de ontvangen monitor informatie.

Wat mag het kosten?

Totaal Programma CMA *(bedragen in duizenden euro's)*

	Realisatie 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	507	550	529
Baten	0	0	0
Baten (gemeentelijke bijdragen)	-582	-573	-552
Saldo van baten en lasten	**-76**	**-23**	**-23**
Stortingen in reserves	92	23	23
Onttrekkingen uit reserves	-13	0	0
Resultaat voor bestemming	**3**	**0**	**0**
Resultaatbestemming	-3	0	0
Reesultaat na bestemming	**0**	**0**	**0**

3.3 Programma Veiligheid: Risicobeheersing

Wat willen we bereiken?

Gemeenten willen een veilige woon- en leefomgeving voor hun inwoners. Sociale veiligheid is daarbij een belangrijk aandachtsveld, maar ook doelen op het vlak van de fysieke veiligheid zoals vermindering van het aantal incidenten en calamiteiten zijn voor gemeenten erg belangrijk. Hierbij werken zij samen met professionals, zoals met de politie en veiligheidsregio. Ook zetten zij in op versterken van de betrokkenheid en vergroting van het zelf oplossend vermogen van hun inwoners en ondernemers.

De veiligheidsregio helpt gemeenten hierbij. In het programma veiligheid-risicobeheersing biedt zij gemeenten deskundige hulp bij het voorkomen en beperken van (brand)incidenten en bij het indammen van brandrisico's. Daarnaast wordt er specifiek aandacht gegeven aan het voorkomen van branden en ongevallen door het stimuleren van brandveilig gedrag bij burgers, organisaties en bedrijven (voorheen Brandveilig Leven). In vergunningstrajecten zorgt de veiligheidsregio voor deskundige advisering op het gebied van de ruimtelijke, industriële en gebruiksveiligheid en in bouwtrajecten. De regio werkt vanuit het begrip "meerlaagse veiligheid " waarbij in iedere fase van het realiseren van een ruimtelijke ontwikkeling of bouwwerk een passend instrument ingezet kan worden om fysieke veiligheid te vergroten.

Het programma risicobeheersing bestaat uit vijf programmaonderdelen, die hieronder nader worden uitgewerkt. Het gaat om:

- Ruimtelijke veiligheid;
- Industriële veiligheid;
- Bouwveiligheid;
- Gebruiksveiligheid;
- Onderzoek, beleid en projecten.

Per programmaonderdeel worden naast een korte beschrijving en de kosten ook één of meerdere prestatie-indicatoren weergegeven onder het kopje "welk resultaat gaat de veiligheidsregio boeken dit jaar?". Na de programmaonderdelen volgt nog een overzicht van de totale kosten van het programma risicobeheersing.

Algemene ontwikkelingen 2017

De regionalisering van de brandweer (incl. risicobeheersing) en de daaropvolgende reorganisatie is gepaard gegaan met substantiële kortingen op het beschikbare budget en heeft geleid tot verschuivingen in de inzet van capaciteit. Dit heeft tot gevolg dat er keuzes gemaakt moeten worden in de wijze waarop de werkzaamheden worden uitgevoerd (kwantitatief en kwalitatief). Vanuit een risicogerichte benadering wordt de prioriteit gelegd bij die objecten, activiteiten en ontwikkelingen waar brand of het vrijkomen van gevaarlijke stoffen kan leiden tot grote groepen slachtoffers, oncontroleerbare branden en/of grote maatschappelijke impact. Verder wordt waar mogelijk het signaaltoezicht door partners versterkt en worden onderdelen van de advisering integraal met het toezicht met de inspecties Wet Kinderopvang en activiteiten brandveilig leven opgepakt. Van belang hierbij is ook dat de medewerkers risicobeheersing structureel werkzaamheden uitvoeren voor de paraatheid van de repressieve organisatie. Het gaat om gemiddeld 3 fte op jaarbasis.
Er is sprake van een overgangsperiode tot 1 januari 2018. De verwachting is dat dan de nieuwe Omgevingswet van kracht is en de private bouwplantoets is ingevoerd. Dan ontstaat een nieuwe situatie. Wat precies de gevolgen hiervan zijn voor de preventietaken, ook in relatie tot de Regionale Uitvoerings Dienst (RUD), wordt nog in kaart gebracht. Daarbij wordt ook het beleidsuitgangspunt “van regelgericht naar risicogericht” verder uitgewerkt. In de loop van 2017 zal duidelijk worden wat deze ontwikkelingen betekenen voor de omvang en kwaliteit van het programma risicobeheersing.

In de raming voor 2017 is nog uitgegaan van een grote inzet van capaciteit voor het programmaonderdeel bouwveiligheid, op basis van historische cijfers. In de praktijk blijkt deze raming niet realistisch en wordt capaciteit voor bouwveiligheid ingezet op het programmaonderdeel gebruiksveiligheid, waar meer ondersteuning van de VRLN wordt gevraagd.

Incidentbestrijding Gevaarlijke Stoffen (IBGS) en de AGS-functie

De AGS-staffunctie (adviseur gevaarlijke stoffen) wordt momenteel uitgevoerd door een specialist risicobeheersing. Zijn taak is het om naast inhoudelijk kennisbaak en adviseur, de AGS-piketfunctionarissen en meetplanleiders aan te sturen en de processen rondom IBGS te coördineren die over vier afdelingen verspreid uitgevoerd worden. Na ruim twee jaar op deze wijze gewerkt te hebben blijkt dat de vraag aan ondersteuning en begeleiding vele malen groter is dan momenteel geboden kan worden. In 2017 wordt hiervoor dan ook extra formatie vrijgemaakt.

Brandveilig Leven

In 2015 zijn de resultaten van het programma Brandveilig Leven (BVL) 2012 – 2015 geëvalueerd en is besloten om onderdelen van het programma te continueren en vanaf 2017 structureel in te bedden in het programma Risicobeheersing. De structurele formatie en de materiële kosten van de afdeling risicobeheersing zijn hierop aangepast. De kosten bedragen 390k, voornamelijk personele kosten (5,7 fte aan capaciteit). Naast deze medewerkers hebben ook de vrijwilligers een rol in het verder uitdragen van het gedachtegoed van Brand Veilig Leven en is de capaciteit voorwaardenscheppend voor de beoogde resultaten.

Brandveilig Leven heeft aantoonbaar meerwaarde. Het brandveilig leven team activeert en coördineert de activiteiten, de partners en begeleidt brandweervrijwilligers en burgers bij de uitvoering van activiteiten. Daarbij wordt aangesloten op gemeentelijke initiatieven. In 2016 en 2017 ligt extra focus op de gemeenten die een lagere dekking van repressieve brandweer kennen (ref. brandweerorganisatieplan).

Het programma brandveilig leven is opgebouwd uit een aantal producten c.q. onderdelen:
Geen nood bij brand: op basis van een reeds landelijk omarmde methodiek worden expedities / controles uitgevoerd bij zorginstellingen. Expedities zijn fysieke rondgangen waarbij gedrag en controle integraal aan bod komen. Deze expedities zijn gericht op het vergroten van het bewustzijn en het handelingsperspectief bij het management, personeel en de bewoners van een zorginstelling. Inhoudelijk zijn deze activiteiten gericht op een veilig gebruik en het vluchten bij calamiteiten. Daarnaast wordt een zorgorganisatie geholpen om haar eigen verantwoordelijkheid te nemen in het organiseren van veiligheid.

Ambassadeurs: Wij werven en trainen intermediairs die kwetsbare doelgroepen helpen bij het vergroten van de brandveiligheid. In de nabije toekomst zijn wij in staat om een vorm van harde veiligheid te realiseren die op basis van burgerondersteuning en zelfredzaamheid vorm krijgt.

Ondersteuning brandweerposten: BVL zorgt dat brandweerposten de juiste (methodische) ondersteuning krijgen bij het uitrollen van lokale initiatieven zoals voorlichtingsactiviteiten, woningchecks en het bezoek van specifieke doelgroepen aan brandweerposten.

Scholenprogramma: Binnen het scholenprogramma worden de scholen bezocht door een expeditie gericht op de vluchtveiligheid. Daarnaast is het programma gericht op het verhogen van veiligheidsbewustzijn, attitude, kennis en brandveiligheidsgedrag bij basisschoolleerlingen. Het programma wordt onder andere door brandweervrijwilligers en docenten uitgevoerd.

Beleidsuitvoering en onderzoek: Op regionaal niveau wordt bij gemeenten aangesloten op uitvoeringsprogramma's en wordt landelijk kennis uitgewisseld. Samen met collega veiligheidsregio's en Universiteit Maastricht worden de producten en interventies van brandveilig leven gemonitord op het effect in termen van harde veiligheid. Voor de zomer staat er een conferentie met ketenpartners op de agenda waarbij co- financiering één van de onderwerpen zal zijn.

Digitaal werken
In 2015 is een start gemaakt met het digitaliseren van de werkprocessen van risicobeheersing. Vanaf 1 januari 2016 worden alle nieuwe aanvragen digitaal verwerkt en gearchiveerd.

3.3.1. Ruimtelijke veiligheid

Wat gaat de VRLN doen?
De Veiligheidsregio brengt adviezen uit gericht op het beheersen van omgevingsrisico's. De advieswerkzaamheden omvatten: externe veiligheid bestemmingsplannen, omgevings- en trajectbesluiten, routering gevaarlijke stoffen, infrastructurele wijzigingen, realiseren van bluswatervoorzieningen en keurmerk veilig ondernemen. Doel van dit programmaonderdeel is om in een zo vroeg mogelijk stadium veiligheidsrisico's in beeld te brengen en mee te laten wegen in de beleidskeuzes die gemaakt worden

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?
Snelle, adequate en kwalitatief hoogwaardige adviezen over maatregelen, voorzieningen en voorschriften om omgevingsrisico's te beperken en te beheersen.

Indicatoren
• Op alle naar verwachting 60 aanvragen externe veiligheid (EV) is advies uitgebracht. • 90% van de adviezen EV is uitgebracht binnen de afgesproken normtijd. • Met alle gemeenten is structureel overleg over advisering pro-actie met een minimale frequentie van 4 keer per jaar. Volume-indicator: regionaal 2.000 uur.

Wat mag het kosten?

Ruimtelijke Veiligheid *(bedragen in duizenden euro's)*

	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	269	270
Baten	-44	-47
Saldo van baten en lasten	**225**	**223**
Stortingen in reserves	0	0
Onttrekkingen uit reserves	0	0
Gemeentelijke bijdragen	**225**	**223**

3.3.2. Industriële veiligheid

Wat gaat de VRLN doen?
De Veiligheidsregio voert werkzaamheden uit gericht op het adviseren over, toezien op en eventueel handhaven van de beheersing van industriële risico's. Tot deze werkzaamheden behoren het beoordelen van veiligheidsrapporten, aanwijzing van bedrijfsbrandweren, advies op het gebied van opslag van vuurwerk en explosieve stoffen, advies externe veiligheid Wet Milieubeheer en inspecties en handhaving BRZO.

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?
Snelle, adequate en kwalitatief hoogwaardige adviezen over maatregelen, voorzieningen en voorschriften om industriële risico's te beperken en te beheersen. Adequate controle in het kader van handhaving door middel van toezicht en inspecties.

Indicatoren

- Op alle naar verwachting 60 aanvragen milieuvergunning is advies uitgebracht.
- 95% van de adviezen is geheel overgenomen door het bevoegd gezag.
- 90% van de naar verwachting 12 BRZO-inspecties is volgens planning uitgevoerd.
- 90% van de rapportages is binnen 8 weken (na close-out) verzonden aan het bedrijf.

Wat mag het kosten?

Industriële Veiligheid *(bedragen in duizenden euro's)*

	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	639	640
Baten	-205	-212
Saldo van baten en lasten	**434**	**428**
Stortingen in reserves	0	0
Onttrekkingen uit reserves	0	0
Gemeentelijke bijdragen	**434**	**428**

3.3.3. Bouwveiligheid

Wat gaat de VRLN doen?
De Veiligheidsregio adviseert over brandveiligheidsaspecten bij bouwvergunningtrajecten: over te nemen bouwkundige maatregelen, technische installaties, bereikbaarheid en bluswatervoorzieningen op objectniveau. Controles tijdens en na de bouw kunnen van deze werkzaamheden deel uitmaken.

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?
Snelle, adequate en kwalitatief hoogwaardige adviezen over maatregelen, voorzieningen en voorschriften over brandveiligheidsaspecten in het kader van bouwvergunningtrajecten. Adequate controle in het kader van handhaving door middel van toezicht en inspecties.

Indicatoren

- Op alle naar verwachting 450 bouwvergunningaanvragen is advies uitgebracht.
- 95% van de adviezen is uitgebracht binnen de afgesproken normtijd.
- 95% van de adviezen is geheel overgenomen door het bevoegd gezag.

Wat mag het kosten?

Bouwveiligheid *(bedragen in duizenden euro's)*

	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	1.463	1.466
Baten	-250	-266
Saldo van baten en lasten	**1.213**	**1.200**
Stortingen in reserves	0	0
Onttrekkingen uit reserves	0	0
Gemeentelijke bijdragen	**1.213**	**1.200**

3.3.4. Gebruiksveiligheid

Wat gaat de VRLN doen?

De Veiligheidsregio adviseert over brandveilig gebruik van bouwwerken en bij risicovolle en/of grootschalige evenementen. Hiertoe behoort de advisering omgevingsvergunning en melding brandveilig gebruik, de advisering en het toezicht bij grootschalige en risicovolle (A- en B-) evenementen en het toezicht op brandveilig gebruik.

Daarnaast voert de Veiligheidsregio activiteiten uit specifiek gericht op verkleinen van het risico op brand door menselijk handelen. Concrete activiteiten zijn het uitvoeren van lesprogramma's en expedities op scholen en in zorginstellingen, het voorlichten en trainen van kwetsbare groepen (inclusief plaatsing van rookmelders).

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?

Snelle, adequate en kwalitatief hoogwaardige adviezen over maatregelen, voorzieningen en voorschriften bij het gebruik van bouwwerken en bij evenementen.
Door het vergroten van het (brand)veiligheidsbewustzijn en verantwoordelijkheidsgevoel voor de eigen brandveiligheid wordt het risico op brand door menselijk handelen verkleind en de kennis en vaardigheden over adequaat handelen in geval van brand vergroot.

Indicatoren

- Op alle naar verwachting 250 aanvragen vergunning/melding brandveiligheid is advies uitgebracht.
- 95% van de adviezen brandveiligheid is uitgebracht binnen de afgesproken normtijd.
- 95% van de adviezen is geheel overgenomen door het bevoegd gezag.
- Op alle naar verwachting 550 vergunningaanvragen voor B&C-evenementen is advies uitgebracht.
- 90% van het afgesproken controleprogramma is uitgevoerd (1.500 controles).
- Er zijn 200 voorlichtingsactiviteiten uitgevoerd (10% meer dan in 2016) gericht op brandveilig gedrag bij burgers, senioren, scholen en zorginstellingen. Dit leidt tot een toename van bewustzijn en verantwoordelijkheidsgevoel op het gebied van brandveiligheid en kennis/vaardigheden over adequaat handelen bij brand.

Wat mag het kosten?

Gebruiksveiligheid *(bedragen in duizenden euro's)*

	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	1.689	1.692
Baten	-293	-312
Saldo van baten en lasten	**1.396**	**1.380**
Stortingen in reserves	0	0
Onttrekkingen uit reserves	0	0
Gemeentelijke bijdragen	**1.396**	**1.380**

3.3.5. Onderzoek, beleid en projecten

Wat gaat de VRLN doen?

De veiligheidsregio onderhoudt een actueel regionaal (brand)risicoprofiel. Dit is wettelijk verplicht en vormt de basis voor risico gestuurde brandweerzorg. Binnen risicobeheersing verzorgt de VRLN daarnaast de beleidsvoorbereiding op diverse terreinen en onderwerpen, mede gebaseerd op onderzoek naar brand(on)veilig gedrag en brandonderzoek.

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?

Een actueel (brand)risicoprofiel als basis voor beleid en risicogerichte organisatie van de brandweerzorg. Adequate en kwalitatief hoogwaardige beleidsadviezen die bijdragen aan een effectieve en efficiënte organisatie van de brandweerzorg, gebaseerd op de nieuwste inzichten en ontwikkelingen. Het lerend vermogen van de brandweerorganisatie is vergroot.

Indicatoren

- Minimaal 1 update uitgebracht van het regionaal- en brandrisicoprofiel.
- 50 brandonderzoeken zijn uitgevoerd, bij 50% is de oorzaak achterhaald en in 75% heeft onderzoek geleid tot meer inzicht in verloop van de brand.
- Afgerond onderzoek naar de effecten van 2 van de 4 brandveiligheidsprogramma's die gericht zijn op het verkleinen van het risico op brand door menselijk handelen.

Wat mag het kosten?

Onderzoek, beleid en projecten *(bedragen in duizenden euro's)*

	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	254	689
Baten	-32	-33
Saldo van baten en lasten	**222**	**656**
Stortingen in reserves	0	0
Onttrekkingen uit reserves	0	0
Gemeentelijke bijdragen	**222**	**656**

De kostenstijging wordt voornamelijk veroorzaakt doordat het programma Brandveilig Leven (in versoberde vorm) is opgenomen in de begroting van de veiligheidsregio. Vooralsnog is het totale budget opgenomen binnen dit programmaonderdeel (een groot deel van de activiteiten staan ook bij het programmaonderdeel gebruiksveiligheid). Een uitsplitsing moet nog plaatsvinden.

3.3.6. Totale kosten

Totaal Programma Veiligheid: Risicobeheersing *(bedragen in duizenden euro's)*

	Realisatie 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	5.028	4.314	4.757
Baten	-968	-824	-871
Baten (gemeentelijke bijdragen)	-3.910	-3.490	-3.887
Saldo van baten en lasten	**150**	**0**	**0**
Stortingen in reserves	39	0	0
Onttrekkingen uit reserves	-84	0	0
Resultaat voor bestemming	**105**	**0**	**0**
Resultaatbestemming	-105	0	0
Resultaat na bestemming	**0**	**0**	**0**

3.4 Programma Veiligheid: Incidentbestrijding

Wat willen we bereiken?

In het programma Veiligheid-Incidentbestrijding zorgt de Veiligheidsregio voor (de inzet van) een geoefende, parate en professionele hulpverleningsorganisatie (brandweer) die adequaat en effectief optreedt bij ongevallen en rampen van uiteenlopende aard. Zij coördineert multidisciplinair optreden van hulpdiensten en onderhoudt en actualiseert de daarbij geldende (opschaling)procedures en afspraken. Ook de coördinatie van de geneeskundige hulpverlening (de GHOR) valt hierbinnen. Voor de uitvoering van dit programma is de Meldkamer onontbeerlijk.

Het programma incidentbestrijding bestaat uit vier programmaonderdelen, die hieronder nader worden uitgewerkt. Het gaat om:

- Basisbrandweerzorg (inclusief specialismen en grootschalig optreden; voorheen apart programmaonderdeel);
- Geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen (GHOR);
- Gemeentelijke processen;
- Crisisbeheersing en multidisciplinaire samenwerking.

Per programmaonderdeel worden naast een korte beschrijving en de kosten ook één of meerdere prestatie-indicatoren weergegeven onder het kopje “welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?”. Multidisciplinaire samenwerking en operationele gereedheid van de crisisorganisatie zijn niet eenvoudig in kwantitatieve indicatoren te vangen. Wij proberen ons presteren inzichtelijk te maken door op inspanningen te verantwoorden en steeds te blijven leren en ontwikkelen ten behoeve van gewenste resultaten. Daar is een set van parameters voor nodig (en nog in ontwikkeling) die breder is dan de huidige getalsmatige weergave. Hier wordt de komende jaren handen en voeten aan gegeven.

Na de programmaonderdelen volgt nog een overzicht van de totale kosten van het programma incidentbestrijding.

Algemene ontwikkelingen 2017
De omgeving waarbinnen incidentbestrijding werkzaam is geeft een turbulent beeld en de risico's die ons bedreigen zijn sterk aan verandering onderhevig. Wat vandaag prioriteit heeft, kan morgen door een incident weer minder belangrijk zijn. Voor de veiligheidsregio en incidentbestrijding betekent dit het continu monitoren van de omgeving en het anticiperen op ontwikkelingen. Dat geldt voor alle facetten binnen het werkveld, van planvorming tot opleiden/oefenen en uitvoering. Ook in 2017 zullen met name de vluchtelingenproblematiek, de kerncentrales in het Belgische Tihange en de terrorismedreiging opnieuw een grote impact hebben op alle werkvelden binnen incidentbestrijding. Het voortdurend veranderen van risico's en voorbereidende maatregelen daarbij maken dat medewerkers werkzaam binnen incidentbestrijding zich moeten blijven ontwikkelen op hun vakgebied, nieuwe kennis en inzichten moeten verwerven en beoefenen. Hiervoor worden extra budgetten vrijgemaakt.

3.4.1 Basisbrandweerzorg

Wat gaat de VRLN doen?
De veiligheidsregio voert de operationele brandweerzorg uit. Deze omvat het voorkomen en bestrijden van branden en van ongevallen anders dan brand die gevaar voor mens en dier (kunnen) opleveren (verkeersongevallen, bedrijfsongevallen, waterongevallen en ongevallen met gevaarlijke stoffen.
De regio beschikt hiervoor over 31 brandweerposten met etmaalmedewerkers (beroeps), repressief inzetbare dagdienstmedewerkers (beroeps) en ongeveer 800 vrijwilligers. Verspreid over de regio is op 9 posten een kleine bluseenheid (Snel Interventie Voertuig) gestationeerd. Een SIV wordt ingezet tijdens kantooruren. Het voertuig heeft een gekazerneerde bezetting van twee personen en rukt binnen anderhalve minuut uit. Het grootste belang van een SIV is dat vrijwillige posten tijdens kantooruren ondersteund worden zodat de uitruk zoveel mogelijk geborgd is. Een SIV vormt tijdens kantooruren een gegarandeerde repressieve schil bovenop de schil van tankautospuiten. Bij de inzet van een SIV moet in ogenschouw worden gehouden dat de eenheid over onvoldoende slagkracht beschikt om incidenten zoals woningbranden of verkeersongevallen zelfstandig af te handelen en dus aangevuld moet worden door een tankautospuit met minimaal vier personen. Een SIV maakt wel een aanvang met de incidentbestrijding en werkt veel incidenten zelfstandig af.

De basisbrandweerzorg omvat ook het grootschalig optreden van brandweereenheden bij incidenten van grote(re) omvang. Hier is met name het aspect van slagkracht van belang. Aan de hand van het geactualiseerd regionaal risicoprofiel en de hierin genoemde incidenttypen, is bepaald hoe groot de slagkracht minimaal moet zijn. Aangezien het gros van de incidenttypen zich in elke gemeente kan voordoen, is gekozen voor een zodanige verdeling van capaciteit dat de slagkracht overal binnen de landelijke tijdsnormen kan worden geformeerd. Deze capaciteit is al grotendeels aanwezig in verband met de snelle eerstelijns brandweerzorg in de gemeenten. In Venlo en Roermond met een iets grotere concentratie aan chemische industrie zijn schuimblusvoertuigen gepositioneerd. De hulpverleningsvoertuigen zijn al strategisch gepositioneerd en gericht op autosnelwegen en autowegen. De redvoertuigen zijn evenwichtig verspreid over de regio en geplaatst in Venray, Venlo, Weert en Roermond. In deze steden is de kans op inzet het grootst.
Binnen de basisbrandweerzorg voert de veiligheidsregio daarnaast enkele specialistische taken uit: de Waarschuwings- en Verkenningsdienst (WVD), Incidentbestrijding Gevaarlijke stoffen (IBGS), waterongevallenbestrijding en natuurbrandbestrijding.

In 2017 staat de verdere implementatie van het in 2016 vastgestelde Repressief brandweerorganisatieplan centraal, in het bijzonder de inrichting van basis- en robuuste posten. Daarmee ligt er een stevige bestuurlijke en operationele basis voor het inrichten van een toekomstbestendige brandweerzorg in Limburg-Noord met maatwerk voor de schaal en de specifieke omstandigheden van dit gebied. De brandweer blijft de posten monitoren op paraatheid en zet nieuwe stappen om te sturen op actuele informatie. De samenvoeging van de posten Hunsel en Thorn krijgt in 2017 vorm.

Arbeidshygiëne

Uit onderzoeken in diverse landen blijkt dat bepaalde typen kanker meer voorkomen bij brandweermensen. De oorzaak wordt gelegd bij de hygiëne rond brandbestrijding en de opname via de huid van kankerverwekkende stoffen in rook en roet. In 2015 is dit in Nederland bekend geworden en heeft geleid tot veel media-aandacht maar ook ongerustheid bij brandweerpersoneel. Inmiddels is de landelijke ‘handreiking schoon werken’ beschikbaar. De brandweer in Limburg-Noord gaat werken conform deze landelijke richtlijnen. Het bestuur heeft ingestemd met een aantal maatregelen om uitvoering te geven aan de principes van de ‘handreiking schoon werken'. In onze regio starten we met pragmatische en relatief eenvoudig te implementeren maatregelen. Hierbij is ook gekeken welke maatregelen andere Veiligheidsregio’s nemen zodat we niet uit de pas lopen. De implementatie van deze maatregelen loopt door tot in 2017.

Brandweeronderwijs

Opleiden en oefenen zijn twee belangrijke pijlers voor een goede uitvoering van de brandweertaak. Vanuit de landelijke implementatie van het project Versterking brandweeronderwijs vindt in het voorjaar van 2017 een audit plaats om het opleidingsbureau van de regio te kunnen certificeren. Dit is vereist om in de toekomst brandweerexamens te mogen afnemen. Binnen het oefenen wordt in 2017 gezocht naar nieuwe innovatieve methoden om het realistisch oefenen extra vorm en inhoud te geven. Streven is om alle medewerkers naast de reguliere oefenmomenten (3.500 per jaar) ook minimaal 1 keer per jaar te oefenen in realistische praktijksituaties voor 850 bevelvoerders en manschappen.

Materieel

De brandweer maakt gebruik van een groot scala aan materieel voor het uitvoeren van taken. Dit varieert van klein materieel voor de dagelijkse praktijk tot groot materieel zoals blus- en hulpverleningsvoertuigen. Sinds 2010 is invulling gegeven aan de regionalisering van de brandweer. Achtereenvolgens zijn de districten Weert (2010), Venlo (2011), Venray (2012), Roermond (2013) en Peel & Maas (2014) opgenomen binnen de Veiligheidsregio. Hierbij is ook al het aanwezige materieel en daarvoor bestemde budgetten overgenomen, waarbij niet gekozen is voor het principe “schoon door de poort”. Wat er was is overgenomen, zonder daarbij een toetsing door te voeren naar kwaliteit en beschikbare exploitatie- en vervangingsbudgetten. Dit heeft er toe geleid dat er grote verschillen zijn ontstaan in kwaliteit en kwantiteit, in afschrijvingstermijnen en het wel of niet aanwezig zijn van vervangingsbudgetten. Met ingang van 2017 is al het materieel in kaart gebracht, zijn afschrijvingstermijnen geharmoniseerd en budgetten aangepast.

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?

Een goed geoefende en toegeruste parate brandweerorganisatie die adequaat en voldoende snel reageert op meldingen.

Indicatoren

- 3.500 uitrukken.
- Streven brandbestrijding: regionaal 70% van de gebouwen is binnen de wettelijke opkomsttijd voor dat specifieke soort gebouw bereikt door de eerste eenheid.
- Streven brandbestrijding: bij prio-1 meldingen is in alle gevallen een uitruktijd van 5 minuten (moment van alarmering tot aan moment van de uitruk).

Wat mag het kosten?

Basisbrandweerzorg *(bedragen in duizenden euro's)*

	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	25.275	26.217
Baten	-6.186	-4.904
Saldo van baten en lasten	**19.089**	**21.313**
Stortingen in reserves	0	0
Onttrekkingen uit reserves	0	0
Gemeentelijke bijdragen	**19.089**	**21.313**

De kostenstijging wordt voornamelijk veroorzaakt door de huisvesting brandweer (voorheen in de begroting van gemeenten) en door de extra kosten arbeidshygiëne.

3.4.2 GHOR

Wat gaat de VRLN doen?

De GHOR is belast met de coördinatie, voorbereiding, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening bij rampen en grootschalige ongevallen en met de advisering van andere overheden en organisaties op dat gebied. Doelstelling is dat de geneeskundige partners naadloos kunnen opschalen van reguliere naar opgeschaalde geneeskundige hulpverlening en dat de betrokken organisaties daarbij als samenhangende keten kunnen optreden, zodat slachtoffers van rampen en crises optimale zorg kan worden geboden. Daarvoor zijn enerzijds afspraken (convenanten) met partners van belang. Anderzijds is een goede relatie met de partners op alle niveaus minstens zo belangrijk. Een specifieke activiteit vormt de geneeskundige advisering bij evenementen.

2016 stond in het teken van het borgen en uitbouwen van de samenwerking met ketenpartners en omliggende regio’s. Bovendien moesten nieuwe afspraken worden gemaakt met ambulancediensten en het Nederlandse Rode Kruis i.v.m. de nieuwe richtlijnen Grootschalige Geneeskundige Bijstand. Dit heeft doorwerking naar 2017. De GHOR als crisisorganisatie blijft zich in samenhang met de afdeling Crisisbeheersing door ontwikkelen binnen een omgeving met voortdurend veranderende risico’s.

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?

Snelle en adequate opschaling en inzet van geneeskundige hulpverlening bij rampen en grootschalige ongevallen. Adequate en kwalitatief hoogwaardige adviezen over geneeskundige maatregelen en voorzieningen bij evenementen.

Indicatoren

Evenementenadvisering:

- Op 100% van de adviesaanvragen in het kader van vergunningverlening voor een C-evenement is adequaat en tijdig advies uitgebracht.
- Op 80% van de adviesaanvragen in het kader van vergunningverlening voor een B-evenement is adequaat en tijdig advies uitgebracht.

Operationele voorbereiding:

- Met alle ketenpartners die een taak hebben in opgeschaalde geneeskundige hulpverlening zijn afspraken gemaakt in convenanten.
- Alle GHOR-functionarissen oefenen conform oefenprogramma, met een minimum voor OT/BT-functionarissen van minstens 1 lijnoefening en een minimum voor CoPI-functionarissen van tenminste 1 lijnoefening plus 1 CoPI-oefening.
- In de periodieke competentiescan (tenminste 1x per 2 jaar) is de individuele- en de groepsscore van de GHOR functionarissen minimaal 55% op theorie en minimaal 55% op praktijk.
- Er is een bestuurlijke rapportage opgesteld m.b.t. de staat van voorbereiding van de zorgpartners.

Incidentbestrijding:

- In 100% van de gevallen zijn GHOR-functionarissen na alarmering binnen de gestelde opkomsttijden operationeel.

Ketenzorg:

- Met de partners die in de stakeholderanalyse als ‘definitief of verwachtend’ partner zijn getypeerd is tenminste 1 keer per jaar op strategisch/bestuurlijk, tactisch én operatoneel niveau afgestemd over opgeschaalde zorg en borging zorgcontinuïteit
- Op basis van de gesprekken én de ontwikkelingen in de veiligheidsregio zijn periodiek (tenminste 2 keer per jaar) themabijeenkomsten gehouden waarin de ketenpartners met elkaar in verbinding worden gebracht om effecten van ontwikkelingen zichtbaar worden.

Wat mag het kosten?

GHOR *(bedragen in duizenden euro's)*

	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	1.015	1.012
Baten	-156	-167
Saldo van baten en lasten	**859**	**845**
Stortingen in reserves	0	0
Onttrekkingen uit reserves	0	0
Gemeentelijke bijdragen	**859**	**845**

3.4.3 Gemeentelijke processen

Wat gaat de VRLN doen?

De Oranje Kolom (gemeentelijke processen) is belast met de coördinatie en uitvoering van de processen Bevolkingszorg tijdens een crisis. Deze processen zijn: crisiscommunicatie, publieke zorg, omgevingszorg, nazorg, informatiemanagement, resourcemanagement en evaluatie. De Oranje Kolom richt zich voornamelijk op de operationele voorbereiding en preparatie van functionarissen die tijdens een incident in actie moeten komen. Dit gebeurt door opleidingen en deelname aan mono- en multidisciplinaire oefeningen.
De Oranje Kolom valt inhoudelijk onder verantwoordelijkheid van de coördinerend gemeentesecretaris en functioneel onder de veiligheidsregio (werkgeverschap).
In 2017 staat de doorontwikkeling centraal van de processen binnen bevolkingszorg, zowel op inhoud als op middelen (gebruikt ten behoeve van de koude en warme fase, zoals bijvoorbeeld het digitale platform voor de Oranje Kolom (het OK-Net).

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?

Snelle en adequate opschaling en inzet van vakbekwame medewerkers belast met gemeentelijke processen crisisbeheersing.

Indicatoren

- Van de functionarissen binnen de Oranje Kolom die actief zijn binnen de multidisciplinaire teams neemt iedere functionaris minimaal 1x per deel aan een multidisciplinaire bijscholing en oefening.
- Elke functionaris binnen de Oranje Kolom neemt minimaal 1x per jaar deel aan een monodisciplinaire opleiding en oefening.
- Alle nieuwe functionarissen welke binnen de Oranje Kolom actief zijn, volgen een startbekwaamheidstraject voor de functie die zij gaan uitoefenen.

Wat mag het kosten?

Gemeentelijke processen *(bedragen in duizenden euro's)*

	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	846	854
Baten	-125	-128
Saldo van baten en lasten	**721**	**726**
Stortingen in reserves	0	0
Onttrekkingen uit reserves	-21	-31
Gemeentelijke bijdragen	**700**	**695**

3.4.4 Crisisbeheersing en multidisciplinaire samenwerking

Wat gaat de VRLN doen?

De VRLN coördineert de multidisciplinaire hulpverlening bij rampen en crises en verzorgt de ketenregie. Daaronder valt de operationele voorbereiding, opleiden en oefenen en het optreden tijdens incidenten en crises. Ook de nazorg en evaluatie vallen hieronder.

In het domein crisisbeheersing en multidisciplinaire samenwerking is in 2016 naast de wettelijke taken op het gebied van operationele voorbereiding, een doorontwikkeling in gang gezet van de multidisciplinaire crisisorganisatie, in antwoord op de steeds veranderende risico's in de wereld om ons heen. Ook in 2017 zetten we deze doorontwikkeling voort. Dit vraagt een flexibel op te schalen crisisorganisatie met goed opgeleide en geoefende functionarissen en met heldere rollen/lijnen in de hoofdstructuur.

In 2016 zijn we gestart met het vormgeven van een continu omgevingsbeeld, continue risicoanalyse (dynamisch risicoprofiel), continu monitoren van multidisciplinaire vakbekwaamheid en - operationeel optreden, doorgaande lijnen in evalueren en leren. Daartoe ontwikkelen we een dashboard, dat het mogelijk moet maken te allen tijde inzicht te verschaffen in de 'Staat van de Crisisbeheersing in Limburg-Noord'.

In lijn met het Regionale beleidsplan 2016-2019 (risico- en vraaggericht, informatie gestuurd) liggen er behoeften aan kennis en menskracht op:

- de multi-risicobeheersingscomponent binnen crisisbeheersing (o.a. permanente risico-analyse en duiding hiervan naar de operationele gereedheid van de crisisorganisatie);
- informatiemanagement (ten behoeve van het risicogericht werken en het ontsluiten van relevante informatie van partners ten behoeve van het Veiligheids Informatie Centrum).

Hieraan zullen we binnen de bestaande personele budgetten prioriteit geven.

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?
Snelle en adequate opschaling en inzet van vakbekwame medewerkers belast met multidisciplinaire processen crisisbeheersing.

Indicatoren
Operationele voorbereiding: • Multidisciplinaire plannen en procedures zijn actueel (norm: 95% is < 4 jaar oud). • De kernfuncties in de crisisbeheersing zijn middels pools of piketten conform Regionaal Crisisplan geborgd (norm:95%). • De functionarissen in deze kernfuncties nemen deel aan tenminste 2 onderdelen van het multidisciplinaire oefenprogramma (norm: 95%). *Incidentbestrijding:* • De operationele functies / crisisteams zijn operationeel binnen de gestelde norm na alarmering (norm: bij 80% van de incidenten). *Evalueren en leren:* • Multidisciplinaire oefeningen zijn conform de daarvoor geldende procedure geëvalueerd (norm: 100%). • GRIP-incidenten zijn conform de daarvoor geldende procedure geëvalueerd (norm: 100% van de uiteindelijk als GRIP-waardig geclassificeerde incidenten). • Minimaal 2x per jaar is een trendanalyse met de belangrijkste verbeterpunten gerapporteerd aan de Veiligheidsdirectie en het bestuur (norm: 100%).

Wat mag het kosten?

Crisisbeheersing en multidisciplinaire samenwerking *(bedragen in duizenden euro's)*

	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	4.472	4.862
Baten	-762	-830
Saldo van baten en lasten	**3.710**	**4.032**
Stortingen in reserves	0	0
Onttrekkingen uit reserves	0	0
Gemeentelijke bijdragen	**3.710**	**4.032**

In 2016 zijn incidentele bezuinigingsmaatregelen à raison van 330 k genomen om een sluitende begroting te creëren, in 2017 zijn deze vervallen.

3.4.5 Totale kosten

Totaal Programma Veiligheid: Incidentbestrijding *(bedragen in duizenden euro's)*

	Realisatie 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	32.239	31.608	32.945
Baten	-7.354	-7.229	-6.029
Baten (gemeentelijke bijdragen)	-24.052	-24.358	-26.885
Saldo van baten en lasten	**833**	**21**	**31**
Stortingen in reserves	284	0	0
Onttrekkingen uit reserves	-531	-21	-31
Resultaat voor bestemming	**586**	**0**	**0**
Resultaatbestemming	-586	0	0
Resultaat na bestemming	**0**	**0**	**0**

3.5 Programma Meldkamer

Wat willen we bereiken?

De meldkamer Brandweer verzorgt de aanname en afhandeling van meldingen en aanvragen om hulpverlening, waaronder 112-meldingen. De meldkamer alarmeert eenheden en functionarissen en regelt de verdere opschaling tijdens een incident of ramp. Tijdens operationeel optreden ondersteunt de meldkamer de repressieve inzet.

Algemene ontwikkelingen 2017

De meldkamers van de Veiligheidsregio's Zuid-Limburg en Limburg-Noord worden in 2016 samengevoegd in een nieuwe meldkamer Limburg, die in Maastricht is gevestigd. Het jaar 2017 staat in het teken van het integreren van werkzaamheden en de groei naar één meldkamer voor beide Veiligheidsregio's. Op termijn wordt deze regionale meldkamer onderdeel van een nog op te richten landelijke meldkamerorganisatie.

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?

Snel en adequaat verwerken van prio 1-meldingen en dito alarmering en opschaling.

Indicatoren

- 90% van de prio 1- meldingen is door de meldkamer verwerkt binnen 60 seconden (normtijd Limburg-Noord)*
- Bij Grip-incidenten start de meldkamer binnen 2 minuten (normtijd) de alarmering.

**) met invoering in mei 2015 van de '1-minuut verificatie' (d.w.z. dat bij een OMS-melding eerst gedurende maximaal 1 minuut wordt nagegaan of het een daadwerkelijke dan wel loze melding betreft) wordt getracht het aantal loze meldingen en uitrukken terug te dringen. Hoewel de 90% norm hiermee onder druk is komen te staan, wordt het doel terugdringen van loze uitrukken gehaald.*

Wat mag het kosten?

Totaal Programma Meldkamer *(bedragen in duizenden euro's)*

	Realisatie 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten	1.947	1.975	1.978
Baten	-536	-501	-522
Baten (gemeentelijke bijdragen)	-1.350	-1.474	-1.456
Saldo van baten en lasten	**61**	**0**	**0**
Stortingen in reserves	63	0	0
Onttrekkingen uit reserves	-33	0	0
Resultaat voor bestemming	**92**	**0**	**0**
Resultaatbestemming	-92	0	0
Resultaat na bestemming	**0**	**0**	**0**

3.6 Programma Bedrijfsvoering

Nieuw dit jaar is het programma bedrijfsvoering. In het kader van de vernieuwing van het BBV op grond van de voorstellen van de commissie Depla worden de kosten voor de bedrijfsvoering niet meer verdeeld naar de verschillende programma's op grond van ingewikkelde sleutels maar worden de kosten ondergebracht in het programma Bedrijfsvoering. De paragraaf bedrijfsvoering komt hiermee te vervallen.

Om de integrale kosten van de overige programma's in tact te laten is in de begroting 2017 gewerkt met een generieke opslag op de inhoudelijke programma's voor de dekking van het programma Bedrijfsvoering. De dekkingsbijdrage is bepaald aan de hand van de verhouding in de lastenverdeling 2016 en is als een generieke baat verwerkt in de begroting.
Lasten die samenhangen met een specifiek bedrijfsonderdeel zijn zoveel mogelijk direct toegerekend aan dat bedrijfsonderdeel en vervolgens aan de programma's. Leidend hierbij is het adagium "direct wat kan en indirect wat moet". Als gevolg daarvan zijn lasten met een meer generiek karakter onderdeel van dit programma.

De bedrijfsvoering in algemene zin van de veiligheidsregio maakt een inhaalslag door beter aan te sluiten op de huidige omvang en eisen van de organisatie. Deze inhaalslag in brede zin is in 2014 in gang gezet en heeft de komende jaren nog zijn vervolg.

Wat willen we bereiken?
Voor 2017 zijn de belangrijkste doelstellingen:

- Verder In control komen, met een sterke focus op verbetering van de planning & control cyclus.
- Inzet van moderne informatiemiddelen om tot een betere dienstverlening te komen.
- Optimaliseren van processen vanuit efficiency en effectiviteit.
- Betere aansluiting op de klantvraag c.q. behoeften van gemeenten.

Wat gaat de VRLN doen?
Onderstaand gaan we kort in op de hoofdonderwerpen per bedrijfsvoering onderdeel.

Planning en Control
De voorliggende begroting is een belangrijke stap in de richting van outputsturing en inzicht in de kosten. Daarnaast worden de interne (controle) processen geactualiseerd. De financiële systemen worden vernieuwd en gekoppeld waar noodzakelijk, waardoor sneller en eenvoudiger inzicht ontstaat. In 2016 en 2017 zullen we de periodieke soft closure van de boekhouding verder verbeteren. Op basis van de opgedane ervaring wordt de P&C-cyclus met bijbehorend instrumentarium verder ontwikkeld. De gemeenten, in hun rol als eigenaar, worden stapsgewijs meer betrokken bij de uitvoering van de P&C-cyclus. We "brengen" daarmee meer transparantie en "halen" naar verwachting meer eigenaarschap.
De A3 systematiek en managementreview-gesprekken zijn ingevoerd en door middel van dashboards vindt monitoring plaats van relevante stuurindicatoren.

In 2017 zullen nieuwe kostenverdeelsleutels op basis van genomen besluiten worden toegepast.

Personeel
Het verder optimaliseren van systemen en processen heeft prioriteit. We richten een P-dashboard in. Door de implementatie van E-HRM ontstaat een betere inrichting van de P-processen en wordt de medewerker self-service geïmplementeerd. De koppeling en integratie met andere informatiesystemen zorgt voor een verdere optimalisatie van de processen en stuurinformatie. Daarnaast wordt blijvend aandacht gegeven aan ARBO-technische zaken en arbeidshygiëne.

Informatisering en automatisering
In 2017 versterken we de digitalisering en informatiegerichtheid van de Veiligheidsregio. Vanuit de wens om meer informatiegestuurde brandweerzorg en gezondheidszorg vorm te geven wordt de voorwaardelijke ICT-structuur verder verkend en vormgegeven. De samenwerking in de veiligheids- en gezondheidsketen kan daardoor verbeteren en daarmee de zorg voor de burgers van onze regio. Speciale aandacht wordt gegeven aan informatisering gericht op business intelligence om sturing en verantwoording te versterken binnen de veiligheidsregio als geheel. Tevens wordt dit gebruikt voor het versterken van onze informatiepositie; we beschikken over een grote hoeveelheid gegevens die we inzetten om onze dienstverlening te verbeteren.
Informatiebeveiliging blijft onze aandacht houden. In lijn met de landelijke ontwikkelingen en wet- en regelgeving liggen onze speerpunten bij grip en kennis over privacy, beveiliging van informatie en beheer. We treffen gericht maatregelen om de informatiebeveiligingsrisico's te mitigeren.
De veiligheidsregio heeft twee parallelle ICT omgevingen zodat continuïteit van het primaire proces altijd gewaarborgd is. Kennisborging in systemen en een adequaat functioneel beheer van vitale applicaties vormen de pijlers voor kennisuitwisseling. Een Mobility traject ondersteunt flexibilisering van werkplekken. Hier ligt een relatie met het Project Huisvestingsinfrastructuur.

Inkoop
Wij hebben een inhaalslag gemaakt op gebied van inkoop en contractbeheer. Wij werken aan verdere rationalisering van het inkoopproces. De implementatie van contractbeheer en een verplichtingenadministratie dragen bij tot een betere perioderesultaatbepaling en integrale beheersing. Daarnaast blijven we samenwerken met verschillende (inkoop)partners om de beste prijs/kwaliteit verhouding te behalen.

Juridische Zaken
Zowel op arbeidsrechtelijk vlak als algemeen juridisch advies wordt de samenwerking met andere partners en veiligheidsregio's versterkt. Dat leidt tot meer efficiency, minder kwetsbaarheid en betere kwaliteit.

Materieel en Gebouwenbeheer
Gelet op de omvang en complexiteit van gebouwenbeheer zullen we in de toekomst stapsgewijs ontwikkelen richting vastgoedmanagement. De overgang van het beheer van een deel van het kazernebestand naar de VRLN vraagt om inpassing in het dienstverleningsconcept

Op het gebied van het materieelbeheer zal verdergaande rationalisering plaatsvinden. Het niet specialistische voertuigonderhoud is voor een proefperiode van 2 jaar zoveel mogelijk gecentraliseerd in de werkplaats in Venlo. De bedrijfsvoering van de werkplaats wordt opnieuw tegen het licht gehouden.

Daarnaast loopt een project om de centrale huisvestingsinfrastructuur effectiever en efficiënter te organiseren. De verhouding huur en eigendom, evenals het afstoten van locaties, vallen binnen de scope van dit project.

Communicatie
Communicatie betreft de interne communicatie en de extern gerichte concern- en projectcommunicatie. Social media worden steeds belangrijker. De veiligheidsregio zal zich doorlopend moeten blijven ontwikkelen. De communicatie met onze partners en klanten zal verder worden verstevigd.

Wat mag het kosten?

Totaal Programma Bedrijfsvoering *(bedragen in duizenden euro's)*

	Realisatie 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Lasten			
Loonbetalingen en sociale premies			7.454
Toegerekende rente			-827
Aankopen niet duurzame goederen en diensten			3.771
Kapitaallasten			1.735
subtotaal lasten			12.133
Baten			
Vergoedingen voor personeel			-308
Overige goederen en diensten			-198
subtotaal baten derden			-506
Verrekening Programma Gezondheid			-4.466
Verrekening Programma Veiligheid Risicobeheersing			-789
Verrekening Programma Veiligheid Incidentbestrijding			-5.780
Verrekening Programma Meldkamer			-359
Verrekening Programma CMA			-116
subtotaal dekkingsbijdragen programma's			-11.510
Saldo van baten en lasten			**117**
Stortingen in reserves (regulier)			26
Onttrekkingen uit reserves (regulier)			-143
Onttrekkingen i.v.m. verschuiving naar voorziening			0
Resultaat voor bestemming			**0**
Resultaatbestemming			0
Resultaat na bestemming			**0**

Op grond van de bestaande inzichten ten tijde van het opstellen van deze begroting hebben wij de begroting voor het onderdeel bedrijfsvoering op basis van de historische budgetten ingericht. De ontwikkelingen rondom de wettelijke aanpassingen van het BBV zijn nog niet volledig afgerond. Voor wat betreft de verwerking van de renteomslag is de lijn zoals die tot 2016 gold voortgezet. Indien later zal blijken dat een verandering van deze gedragslijn gewenst is zal dit middels een begrotingswijziging worden doorgevoerd.

4 Beleidsbegroting – Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Risicomanagement is een belangrijk onderdeel van de ingezette versterking van de financiële functie, het in control komen van de organisatie en daarmee het bewerkstelligen van financiële stabiliteit. Risicomanagement heeft tot doel om bewust om te gaan met risico's, deze systematisch in beeld te brengen en waar mogelijk beter te beheersen. Daarbij is belangrijk om op een integrale manier te werken. De essentie van risicomanagement is niet zozeer het vermijden van risico's, maar vooral het identificeren en managen van risico's en de gevolgen daarvan die van invloed zijn op de organisatiedoelstellingen.

Kaderstelling

In de Nota Risicomanagement en Reserves en Voorzieningen is een uitwerking gegeven van Risicomanagement binnen de Veiligheidsregio en de doorwerking hiervan in de inrichting van de voorzieningen en de reserves.
Het Algemeen Bestuur heeft in zijn vergadering van 17 april 2015 ingestemd met het implementeren van de in de notitie uitgewerkte systematiek ten aanzien van risicomanagement en reserves en voorzieningen binnen de veiligheidsregio. Tevens heeft het AB besloten tot herbestemming van een aantal specifiek benoemde reserves ten behoeve van een algemene risicoreserve (vrij beschikbare reserve), waarbij een norm van 2% (zijnde € 1,2 miljoen) van de omvang van de begroting als voorlopige omvang wordt vastgesteld voor de opvang van de financiële gevolgen van risico's. Deze herijking is met terugwerkende kracht per 1 januari 2015 geëffectueerd.

Risicomanagement

Binnen risicomanagement is de eerste stap het bepalen van de strategische risico's. De belangrijkste strategische risico's van de veiligheidsregio breed zijn in beeld gebracht op basis van een inventarisatie aan de hand van het INK-model. Dit heeft geleid tot een eerste overzicht waarin 16 risico's zijn benoemd. In onderstaand schema zijn deze risico's gerangschikt binnen de velden van het INK-model.

Aandachtsvelden INK-model	Strategische risico's
Leiderschap & cultuur	1. Vermogen tot veranderen (cultuur) 2. Communicatie
Strategie & beleid	3. Organisatie in control
Medewerkers	4. Kwaliteit personeel 5. Kwantiteit personeel 6. Ziekteverzuim 7. Opleiden en oefenen
Middelen	8. Bezuinigingen (rijk en gemeenten) 9. Financiële claims
Processen	10. Kennisdeling 11. Integriteit beveiliging data 12. Continuïteit 13. Nakomen afspraken/DVO
Marktontwikkelingen, klanten en partners	14. Samenwerken keten
Maatschappelijke ontwikkelingen	15. Demografische ontwikkelingen
Bestuur en financiers	16. Invloed lokale en regionale politiek

In een volgende stap zijn deze risico's gescoord op kans en impact. Kans is de waarschijnlijkheid dat het risico zich voor zal doen en impact is het effect dat het risico heeft op het realiseren van de doelstellingen van de VRLN. Aan beide wordt een score toegekend in een range van 1 tot 5, waarbij 1 staat voor zeer klein en 5 voor zeer groot.

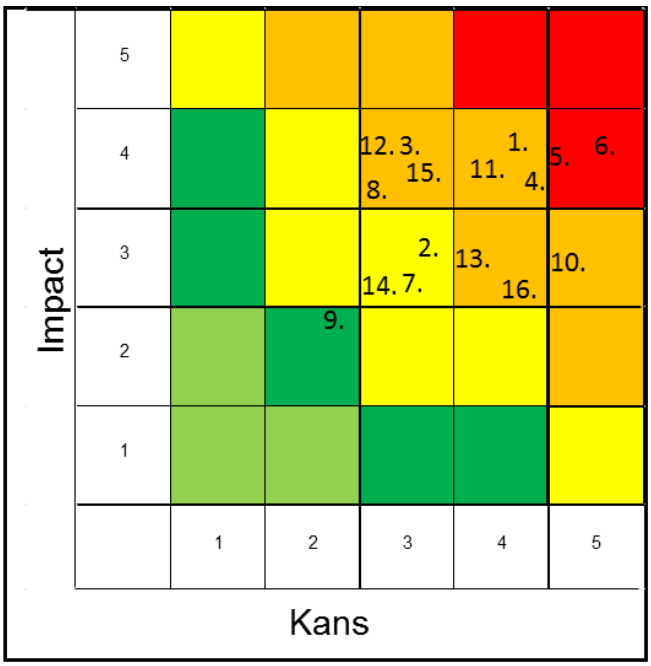

Uit het scoren van de geïnventariseerde risico's blijkt dat de risico's op het gebied van medewerkers (ziekteverzuim, kwaliteit en kwantiteit personeel) en verandervermogen als grootste risico's worden gewaardeerd.

Binnen de boven beschreven systematiek worden enkele specifieke risico's benoemd die binnen de bovengenoemde 1,2 miljoen kunnen worden opgevangen en risico's die niet kunnen worden opgevangen.

Binnen de beschikbare weerstandscapaciteit

Nakomen afspraken/DVO

A) Afrekenrisico Centrale Werkplaats Venlo
Over het exploitatiesaldo van de Centrale Werkplaats over de jaren 2011 t/m 2015 bestaat met de gemeente Venlo een dispuut. Het totale risico bedraagt circa € 200.000.

B) Contract Forensische Geneeskunde
Met de politie is een contract afgesloten voor de levering van diensten op het gebied van forensische geneeskunde. Medio 2016 dient het contract te worden verlengd. De totale omvang van het contract bedraagt circa € 400.000.

C) Met diverse gemeenten zijn contracten afgesloten voor extra dienstverlening. In geval van beëindiging leidt dit tot frictiekosten. De totale omvang van de dienstverlening bedraagt circa € 500.000.

Ziekteverzuim

D) Het ziekteverzuim binnen de afdeling JGZ ligt boven de gecalculeerde hoogte. In combinatie met een krappe arbeidsmarkt en een forse toename van werkzaamheden als gevolg van de hoge instroom van vluchtelingen leidt dit ertoe dat de uitvoering van de wettelijke taken onder druk staat. Dit risico is op dit moment niet nader te kwantificeren.

Samenwerken keten

E) De uitvoering van (een deel van) onze taken wordt bij externe partijen belegd (bijvoorbeeld RUD). Dit leidt tot een versnippering en uitholling van taken en heeft als gevolg dat er onduidelijkheid binnen de keten bestaat over de verantwoordelijkheden, bevoegdheden en onderlinge afstemming tussen partijen. Het niet meer uitvoeren van taken kan frictiekosten tot gevolg hebben. Dit risico is op dit moment niet nader te kwantificeren.

Buiten de bestaande weerstandscapaciteit

Financiële claims

A) In het kader van de uitvoering van de brandweertaken is de veiligheidsregio aansprakelijk gesteld voor de schade die is ontstaan bij een bedrijfsbrand in Venlo. In diverse gerechtelijke uitspraken is de veiligheidsregio in het gelijk gesteld. Tegen de laatste uitspraak is door de tegenpartij hoger beroep aangetekend. De omvang is niet nader te duiden.

Samenwerken keten

B) Financiering en landelijke ontwikkelingen meldkamerdomein. Dit risico is op dit moment niet nader te kwantificeren.

C) Binnen de regio is sprake van een versnippering van taken en van onduidelijkheden in de rol en aansturing rondom het CMA. Dit risico is op dit moment niet nader te kwantificeren.

De volgende stap is het verder analyseren en waar mogelijk kwantificeren van de risico’s en het bepalen van bijbehorende risicostrategieën. Dit zal in 2016 verder worden uitgewerkt. De opzet is om bij het opstellen van de programmabegroting een risico-inventarisatie uit te voeren en bij het opstellen van de jaarstukken verantwoording af te leggen over de activiteiten in het kader van risicomanagement van de risico’s uit de programmabegroting en

eventuele ontwikkelingen binnen deze risico's. In de tussentijdse rapportage worden alleen risico's gemeld die nieuw zijn of die significant afwijken. Dit cyclisch traject zal voor het eerst plaatsvinden voor het begrotingsjaar 2017.

Weerstandsvermogen en beschikbare weerstandscapaciteit

Het weerstandsvermogen is een maatstaf voor de mate waarin de veiligheidsregio de nadelige gevolgen van risico's kan opvangen. Het gaat hierbij om tegenvallers die de continuïteit van de uitvoering van taken in gevaar brengt. Het weerstandsvermogen geeft aan wat de verhouding is tussen de beschikbare hoeveelheid en de benodigde hoeveelheid geld. In hoeverre de veiligheidsregio in staat is om de financiële tegenvallers op te vangen hangt af van de risico's die de veiligheidsregio loopt en van de middelen die de organisatie vrij kan maken om risico's op te vangen.
De beschikbare weerstandscapaciteit is de optelsom van alle elementen uit de financiën van de veiligheidsregio die daadwerkelijk kunnen worden ingezet om niet-begrote kosten te dekken. Onder de beschikbare weerstandscapaciteit valt het deel van de reserves dat vrij aanwendbaar is.
Het algemeen bestuur heeft besloten om een algemene reserve te vormen van 2% van de omvang van de begroting, zijnde 1,2 miljoen euro. Uit de analyse van de balanspositie na verwerking van de resultaten blijkt dat de omvang van "vrij" besteedbare reserves deze ondergrens overschrijdt en ultimo 2015 circa 2 miljoen euro bedraagt.
In lijn met de BBV aanpassingen vermelden wij onderstaand een aantal ratio's die op basis van een Balansprognose te berekenen zijn.
We geven hier bij de ontwikkeling weer in relatie tot de laatst opgestelde jaarrekening i.c.de Balans per 31 december 2015.

Financiële kengetallen

Netto schuldquote
De netto schuldquote is de verhouding tussen de schulden van de organisatie onder aftrek van de vlottende activa en het totaal van de baten van de organisatie verminderd met eventuele onttrekkingen aan reserves.

Voor de opbouw van het kengetal kan een correctie voor de financiële activa achterwege blijven daar de VRLN niet over dergelijke uitzettingen beschikt.

De relevantie van dit kengetal wordt bepaald door de mate waarin de organisatie de activa heeft gefinancierd in relatie tot de begrotingsomvang.

Solvabiliteit
Onder solvabiliteit wordt verstaan de verhouding tussen het eigen vermogen en het totaal van het vermogen, ergo het totaal van de passiva.

Structurele exploitatieruimte
Onder de structurele exploitatieruimte wordt verstaan de verhouding tussen het saldo van structurele baten en lasten verminderd met het saldo van de structurele onttrekking aan reserves en het totaal van de baten exclusief de onttrekking aan reserves.

Dit kengetal geeft aan de mate waarin de structurele lasten gedekt worden door de structurele baten. Een negatief kengetal duidt op hogere structurele lasten dan structurele baten, wat niet gewenst is.

Bovengenoemde kengetallen zijn in onderstaande tabel weergegeven.

Financiële kengetallen *(in percentages)*

	Realisatie 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
netto schuldquote	70,3%	65,2%	60,7%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	70,3%	65,2%	60,7%
solvabiliteitsratio	5,4%	4,5%	4,4%
structurele exploitatieruimte	-4,4%	-0,1%	-1,2%

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

De belangrijkste kapitaalgoederen die de Veiligheidsregio Limburg-Noord in eigendom heeft betreffen gebouwen en vervoermiddelen (brandweervoertuigen).

a. Het beleidskader
Het beleidskader over het onderhoud van de kapitaalgoederen wordt geactualiseerd. Als onderdeel van het project integraal materieel en gebouwenbeleid wordt momenteel gewerkt aan een kaderbeleidsnota. Het inhoudelijk beleid met betrekking tot huisvesting en accommodaties wordt vervolgens uitgewerkt. Tevens is in 2015 een project gestart dat de gebouw situatie van de VRLN in kaart zal brengen. Hierbij worden de uitgangspunten van een doelmatige en effectieve inzet van kapitaalgoederen uitgewerkt. Deze beleidsmatige vaststelling heeft ten tijde van de begrotingsopstelling nog niet plaatsgevonden.

b. Harmonisatie huisvestingslasten brandweerlocaties
Met ingang van 2017 vormen de huisvestingslasten van de brandweerlocaties integraal onderdeel van de VRLN begroting. De lasten van de verschillende locaties worden verevend via de OOV sleutel welke gehanteerd wordt voor het programma Veiligheid Incidentbestrijding. De lasten zijn ook toegerekend op de verschillende programmaonderdelen. Op basis van de nog te sluiten huurovereenkomsten met gemeenten worden de panden voor de komende 5 jaar op basis van uniforme huurovereenkomsten gehuurd. Het onderhoud vindt plaats op basis van de opgestelde onderhoudsplannen en wordt door de gemeenten dan wel door de VRLN uitgevoerd. In het geval dat het eigenaarsrecht bij de gemeente berust is de verantwoordelijkheid en het risico voor de uitvoering van het onderhoud onderdeel van de gemeentelijke verantwoordelijkheid.
De verantwoordelijkheid voor het treffen van voorzieningen berust dan bij de desbetreffende gemeente. Voor de in eigendom overgedragen panden berust die verantwoordelijkheid vanaf 2017 bij de VRLN.

De Veiligheidsregio Limburg-Noord heeft de volgende gebouwen in eigendom:

Locatie	Adres	Plaats
Hoofdvestiging VRLN	Nijmeegseweg 42	Venlo
Oude brandweerkazerne Venlo	Nijmeegseweg 40	Venlo
Hoofdvestiging GGD (3DS)	Drie Decembersingel	Venlo
Hoofdvestiging GGD (Quadrivium)	Oranjelaan	Roermond
Brandweerkazerne Echt	Bandertlaan	Echt
Brandweerkazerne Gennep	Paesplasweg	Gennep
Brandweerkazerne Mook	Veldweg	Mook
Brandweerkazerne Venlo	Ariënsstraat	Venlo
Brandweerkazerne Weert	De Savornin Lohmanstraat	Weert

De belangrijkste kapitaalgoederen die de veiligheidsregio in eigendom heeft betreffen gebouwen en vervoermiddelen (brandweervoertuigen). Voor deze eigendommen gelden de wettelijke voorgeschreven keurings- en onderhoudswerkzaamheden.

4.3 Financiering

De veiligheidsregio heeft het beleid ten aanzien van de financiering vastgelegd in de financiële verordening. De regels ter uitvoering van de beleidspunten zijn vastgelegd in het treasurystatuut (financieringsstatuut). De veiligheidsregio voldoet aan de voorschriften met betrekking tot de renterisiconorm en de kasgeldlimiet.

Rentebeleid: zowel de lange als de korte rente zijn momenteel laag met resp. 0.63% voor 10-jarige leningen en -0,13% voor de korte rente (driemaandelijks Eurobor). De ontwikkeling van de rente is van belang voor de financieringskosten van de VRLN.

Risicobeheer (kasgeldlimiet en renterisiconorm): de kasgeldlimiet laat zien welk risico er bestaat ten aanzien van vlottende schulden. De rente-risiconorm is een maatstaf om te bepalen welke kredietrisico’s de veiligheidsregio loopt op de vaste schulden. Dit zijn de schulden met een looptijd langer dan 1 jaar.
De renterisiconorm wordt gemeten in een bedrag ter grootte van 20% van het begrotingstotaal van het jaar (t). De veiligheidsregio zal ook in het begrotingsjaar 2017 en meerjarig voor de daaropvolgende 3 jaar, volgens de huidige inzichten, binnen de kasgeldlimiet en de renterisiconorm blijven.

Rente risiconorm (vaste schuld)

(Jaar t-2 = 2015)	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
1. Vlottende schuld	4.000	3.000	4.000	3.633
2. Vlottende middelen	422	396	444	369
3. Netto vlottende schuld (+) of overschot (-) (1-2)	3.578	2.604	3.556	3.264
4. Toegestane kasgeldlimiet				
in geld	4.936	4.936	4.936	4.936
in percentage	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
Ruimte (4 groter dan 3)	1.358	2.332	1.380	1.672
Overschrijding (3 groter dan 4)	-	-	-	-
Berekening kasgeldlimiet (5)				
(7) Rekeningstotaal 2015	60.199	60.199	60.199	60.199
(8) Percentage regeling	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
(5)=(7)*(8)/100 kasgeldlimiet 2015	4.936	4.936	4.936	4.936

Kasgeldlimiet (vlottende schuld)

Berekening kasgeldlimiet *(bedragen in duizenden euro's)*

(Jaar t-2 = 2015)	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
1. Vlottende schuld	4.000	3.000	4.000	3.633
2. Vlottende middelen	422	396	444	369
3. Netto vlottende schuld (+) of overschot (-) (1-2)	3.578	2.604	3.556	3.264
4. Toegestane kasgeldlimiet				
in geld	4.936	4.936	4.936	4.936
in percentage	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
Ruimte (4 groter dan 3)	1.358	2.332	1.380	1.672
Overschrijding (3 groter dan 4)	-	-	-	-
Berekening kasgeldlimiet (5)				
(7) Rekeningstotaal 2015	60.199	60.199	60.199	60.199
(8) Percentage regeling	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
(5)=(7)*(8)/100 kasgeldlimiet 2014	4.936	4.936	4.936	4.936

4.4 Verbonden Partijen

De Veiligheidsregio kent geen verbonden partijen.

5 Financiële begroting

5.1 Totale Baten

De veiligheidsregio kent als baten de gemeentelijke bijdragen, de Brede Doel Uitkering Rampenbestrijding en Rijkssubsidies. De verhouding van deze inkomstenstromen in relatie tot het totaal van de begroting is als volgt weergegeven.

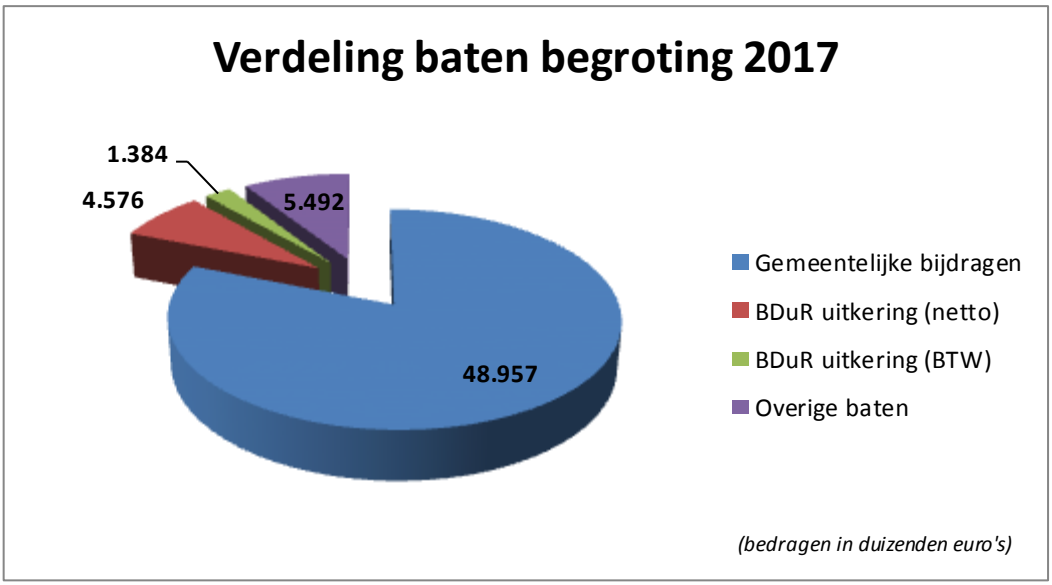

5.1.1 Gemeentelijke bijdragen

In de begroting 2017 zijn de gemeentelijke bijdragen opgenomen op basis van de nieuwe verdelingssystematiek op grond van de harmonisatie. De gehanteerde verdeelsleutels zijn;

- Aandeel cluster Brandweer en Rampenbestrijding gemeentefonds .
- Inwoneraantal per 1 januari van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar .
- SES score in combinatie met het aantal 0-19 jarigen.

In de tabel in de bijlage is weergegeven hoe de gemeentelijke bijdragen worden verdeeld over de verschillende programma's.

Naast de verdeling van de kosten op grond van de nieuwe systematiek is een ingroeiregeling afgesproken van 4 jaar . De ingroei overbrugt het relatieve verschil van de bijdrage van de gemeente tussen de situatie voor de harmonisatie en na de harmonisatie. De verdeling van de bijdrage over de verschillende programmaonderdelen is in onderstaande grafiek weergegeven.

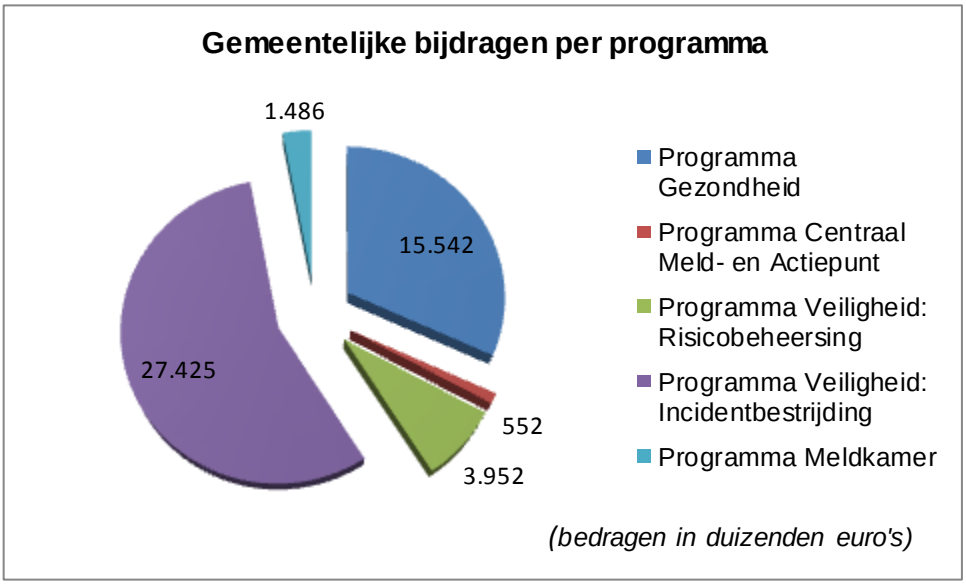

De ontwikkeling van de gemeentelijke bijdragen in meerjarenperspectief is opgenomen in de bijlage.

5.1.2. Brede Doeluitkering Rampenbestrijding

De veiligheidsregio ontvangt jaarlijks een rijksbijdrage in de vorm van de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR). De hoogte van de BDuR wordt bekendgemaakt in de zogeheten juni circulaire. Ten tijde van het opstellen van de primaire begroting zijn deze gegevens nog niet beschikbaar. Daarom wordt in de begroting uitgegaan van een inschatting van deze baten. Voor 2017 is hierbij rekening gehouden met een totaal bedrag van € 5.960.000.
Dit bedrag is naar beneden bijgesteld als gevolg van een landelijke herijking.
Hierin is een bedrag opgenomen van ca. € 1,384 miljoen voor compensabele BTW. Dit bedrag is in tegenstelling met voorgaande jaren direct in mindering gebracht van de programmakosten.

5.1.3. Verrekening huisvesting brandweerkazernes

In tegenstelling tot voorgaande jaren zijn de kosten van de huisvesting integraal onderdeel van de lasten per programma. Verrekening van deze lasten is onderdeel van de geharmoniseerde bijdrage systematiek.

5.1.4. Overige Baten

Naast de gemeentelijke bijdragen en de BDuR ontvangt de veiligheidsregio inkomsten uit andere bronnen zoals het rijk, instellingen en burgers. Deze zijn proportioneel met de omvang van de activiteiten. Een deel van de overige baten bestaat uit bijdragen van gemeenten welke niet via de gemeentelijke bijdrage worden verrekend.
Voor wat betreft de vennootschapsbelasting die op de activiteiten drukt die door de belastingdienst als vpb plichtig worden aangemerkt is vooralsnog geen bedrag bepaald. Op grond van het gegeven dat wij activiteiten verrichten tegen kostprijs en zonder winstoogmerk wordt de heffing als een bagatel beschouwd.

5.2. Baten en lasten op programmaniveau

In de onderstaande tabel is het totaal van de baten en lasten per programma opgenomen.

De ontwikkelingen op de baten en lasten zijn bij de financiële kaders nader toegelicht.
In het kader van het meerjarenperspectief is een beleidsneutrale lijn gevolgd en is rekening gehouden met een prijsstijging van 1% (BBP prijsmutatie overheid).
De ontwikkelingen in een meerjarenperspectief zijn dermate onzeker dat een nadere concretisering op programmaniveau op dit moment niet opportuun is. De ontwikkelingen van de investeringen zullen vanuit een actualisatie van het meerjarenvervangingsplan worden benaderd.

Baten en lasten per programma (incl. meerjarenraming) *(bedragen in duizenden euro's)*

	Realisatie 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Mutatie 2017 t.o.v. 2016
Lasten (excl. toevoegingen aan reserves)							
1. Gezondheid	20.479	19.961	20.100	20.100	20.100	20.100	139
2. Veiligheid: Risicobeheersing	5.028	4.314	4.757	4.757	4.757	4.757	443
3. Veiligheid: Incidentbestrijding	32.239	31.608	32.945	32.945	32.945	32.945	1.337
4. Meldkamer	1.947	1.975	1.978	1.978	1.978	1.978	3
5. CMA	507	550	529	529	529	529	-21
6. Bedrijfsvoering	0	0	117	117	117	117	117
Totaal lasten	**60.199**	**58.408**	**60.426**	**60.426**	**60.426**	**60.426**	**2.018**
Baten (excl. onttrekkingen aan reserves)							
1. Gezondheid	-5.163	-4.456	-4.030	-4.030	-4.030	-4.030	426
2. Veiligheid: Risicobeheersing	-968	-824	-871	-871	-871	-871	-47
3. Veiligheid: Incidentbestrijding	-7.354	-7.229	-6.029	-6.029	-6.029	-6.029	1.200
4. Meldkamer	-536	-501	-522	-522	-522	-522	-21
5. CMA	0	0	0	0	0	0	0
6. Bedrijfsvoering	0	0	0	0	0	0	0
Totaal baten programma's	**-14.021**	**-13.010**	**-11.452**	**-11.452**	**-11.452**	**-11.452**	**1.558**
Baten gemeentelijke bijdragen							
1. Gezondheid	-14.999	-15.493	-16.070	-16.070	-16.070	-16.070	-577
2. Veiligheid: Risicobeheersing	-3.910	-3.490	-3.887	-3.887	-3.887	-3.887	-397
3. Veiligheid: Incidentbestrijding	-24.052	-24.358	-26.885	-26.885	-26.885	-26.885	-2.527
4. Meldkamer	-1.350	-1.474	-1.456	-1.456	-1.456	-1.456	18
5. CMA	-582	-573	-552	-552	-552	-552	21
6. Bedrijfsvoering	0	0	0	0	0	0	0
Totaal baten gemeentelijke bijdragen	**-44.893**	**-45.388**	**-48.849**	**-48.849**	**-48.849**	**-48.849**	**-3.461**
Totaal baten	**-58.913**	**-58.398**	**-60.301**	**-60.301**	**-60.301**	**-60.301**	**-1.903**
Saldo (excl. mutaties reserves)							
1. Gezondheid	318	12	0	0	0	0	-12
2. Veiligheid: Risicobeheersing	150	0	0	0	0	0	0
3. Veiligheid: Incidentbestrijding	833	21	31	31	31	31	10
4. Meldkamer	61	0	0	0	0	0	0
5. CMA	-76	-23	-23	-23	-23	-23	-0
6. Bedrijfsvoering	0	0	117	117	117	117	117
Totaal saldo van baten en lasten	**1.286**	**10**	**125**	**125**	**125**	**125**	**115**
Toevoegingen aan reserves (lasten)	1.960	23	49	49	49	49	26
Onttrekkingen aan reserves (regulier) (baten)	-2.397	-33	-173	-173	-173	-173	-140
Totaal resultaat voor bestemming	**849**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Resultaatbestemming	-849	0	0	0	0	0	0
Totaal resultaat na bestemming	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

5.3. Overzicht structureel en a-structureel verloop baten en lasten

Baten en lasten per programma (incl. meerjarenraming) *(bedragen in duizenden euro's)*

	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Lasten (excl. toevoegingen aan reserves)				
1. Gezondheid	19.687	19.927	20.020	20.100
2. Veiligheid: Risicobeheersing	4.730	4.728	4.745	4.757
3. Veiligheid: Incidentbestrijding	32.842	32.786	32.880	32.945
4. Meldkamer	1.978	1.978	1.978	1.978
5. CMA	529	529	529	529
6. Bedrijfsvoering	117	117	117	117
Totaal structurele lasten programma's	**59.883**	**60.065**	**60.269**	**60.426**
1. Gezondheid	413	173	80	0
2. Veiligheid: Risicobeheersing	27	29	13	0
3. Veiligheid: Incidentbestrijding	103	159	64	0
4. Meldkamer	0	0	0	0
5. CMA	0	0	0	0
6. Bedrijfsvoering	0	0	0	0
Totaal incidentele lasten programma's	**543**	**361**	**157**	**0**
Totaal lasten	**60.426**	**60.426**	**60.426**	**60.426**
Baten (excl. onttrekkingen aan reserves)				
1. Gezondheid	-3.837	-3.837	-3.974	-4.030
2. Veiligheid: Risicobeheersing	-831	-831	-839	-871
3. Veiligheid: Incidentbestrijding	-5.901	-5.901	-5.960	-6.029
4. Meldkamer	-522	-522	-522	-522
5. CMA	0	0	0	0
6. Bedrijfsvoering	0	0	0	0
Totaal structurele baten programma's	**-11.091**	**-11.091**	**-11.295**	**-11.452**
1. Gezondheid	-194	-194	-56	0
2. Veiligheid: Risicobeheersing	-40	-40	-32	0
3. Veiligheid: Incidentbestrijding	-127	-127	-69	0
4. Meldkamer	0	0	0	0
5. CMA	0	0	0	0
6. Bedrijfsvoering	0	0	0	0
Totaal incidentele baten programma's	**-361**	**-361**	**-157**	**0**
Baten gemeentelijke bijdragen				
1. Gezondheid	-16.070	-16.070	-16.070	-16.070
2. Veiligheid: Risicobeheersing	-3.887	-3.887	-3.887	-3.887
3. Veiligheid: Incidentbestrijding	-26.885	-26.885	-26.885	-26.885
4. Meldkamer	-1.456	-1.456	-1.456	-1.456
5. CMA	-552	-552	-552	-552
6. Bedrijfsvoering	0	0	0	0
Totaal baten gemeentelijke bijdragen	**-48.849**	**-48.849**	**-48.849**	**-48.849**
Totaal baten	**-60.301**	**-60.301**	**-60.301**	**-60.301**
Saldo (excl. mutaties reserves)				
1. Gezondheid	0	0	0	0
2. Veiligheid: Risicobeheersing	0	0	0	0
3. Veiligheid: Incidentbestrijding	31	31	31	31
4. Meldkamer	0	0	0	0
5. CMA	-23	-23	-23	-23
6. Bedrijfsvoering	117	117	117	117
Totaal saldo van baten en lasten	**125**	**125**	**125**	**125**
Toevoegingen aan reserves (lasten)	49	49	49	49
Onttrekkingen aan reserves (regulier) (baten)	-173	-173	-173	-173
Totaal resultaat voor bestemming	**0**	**0**	**0**	**0**
Resultaatbestemming	0	0	0	0
Totaal resultaat na bestemming	**0**	**0**	**0**	**0**

De ontwikkeling van de incidentele baten en lasten wordt in belangrijke mate veroorzaakt door de genomen a-structurele maatregelen om a-structureel begrotingsevenwicht te bereiken.
De uitfasering van deze maatregelen leiden ertoe dat in 2020, bij ongewijzigde omstandigheden, structureel begrotingsevenwicht wordt bereikt**.**

De belangrijkste incidentele effecten kunnen als volgt worden weergegeven:

Programma Gezondheid:
In het programma Gezondheid zijn tijdelijk extra lasten opgenomen in verband het ombouwen van de organisatie naar zelforganisatie. De extra lasten gemoeid met het opstellen van betere informatieproducten en de bezuinigingen op het “programma Gezondheid is Meedoen” zorgen voor a-structurele effecten.
Extra subsidie inkomsten leiden tot incidentele baten.

Programma Veiligheid: Risicobeheersing:
In het programma Veiligheid: Risicobeheersing zijn tijdelijk minder lasten opgenomen in verband met het tijdelijk niet invullen van vacatureruimte. Dit zorgt voor een voordelig a-structureel effect.
Extra subsidie inkomsten leiden tot incidentele baten.

Programma Veiligheid: incidentbestrijding:
In het programma Veiligheid: Incidentbestrijding zijn tijdelijk minder lasten opgenomen in verband met het ombouwen van de organisatie naar zelforganisatie. De besparingen op de lasten hebben voornamelijk betrekking op de programmaonderdelen Basisbrandweerzorg, GHOR en Crisisbeheersing en multidisciplinaire samenwerking. Deze besparingen en tevens bezuinigingen op het brandweermaterieel leiden tot a-structurele effecten.
De extra inkomsten ambulancezorg leiden tot incidentele baten.

Programma Bedrijfsvoering:
In het programma Bedrijfsvoering zijn tijdelijk extra lasten opgenomen voor het boventallig personeel en de niet-direct geplaatsten. Daarnaast is er tijdelijk sprake van een voordeel op de achterblijvende investeringen. Deze financiële consequenties leiden tot a-structurele effecten.
De huidige lage rente leidt tot een incidenteel voordeel op de te betalen rente.

5.4 Financiële positie

5.4.1. Solvabiliteit

De solvabiliteit van de organisatie wordt door de wetgever in toenemende mate als onderdeel gezien van de sturings- en verantwoordingsinformatie. In de paragraaf weerstandsvermogen hebben we de relevante kengetallen weergegeven.
Bij een totaal beoordeling van de solvabiliteit en het weerstandsvermogen in relatie tot deze begroting kan gesteld worden dat een verdere uitholling van de vermogenspositie de uitgangspositie voor wat betreft het weerstandsvermogen aantast.
De mate waarin de veiligheidsregio financiële stabiliteit naar de deelnemende gemeenten kan garanderen hangt mede af van de mate waarin risico's op afwijkingen opgevangen kunnen worden binnen het eigen vermogen. De mate waarin dit mogelijk is lijkt aan de magere kant zodat een beroep op gemeenten niet helemaal uitgesloten kan worden.

5.4.2. Liquiditeit

Alhoewel liquiditeit in termen van de mogelijkheid om de verplichtingen op korte termijn te financieren voor de decentrale overheid geen groot issue is, wordt de relatie met de netto schuld quote wel in het nieuwe BBV regime als een verplicht kengetal gezien.
Gezien de inverse rentestructuur van dit moment met de zeer lage korte rente wordt, binnen de kaders van de wet FIDO, zoveel als mogelijk een beroep gedaan op de kapitaalmarkt.

5.4.3. Investeringen

De Veiligheidsregio kent geen investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut. Enkel investeringen met een economisch nut.
Op basis van de meerjarige investeringsplanning bedragen de investeringen in 2017 in totaal € 3,9 miljoen. In de onderstaande tabel zijn de belangrijkste vervangingsinvesteringen weergegeven.

(bedragen in duizenden euro's)

Investeringen 2017	
Project infrastructuur ICT	580
Investeringen automatisering	524
Digitale Wabo advisering	100
Inrichting RCC	400
Investeringen gezondheid	208
Tankautospuit Venray	363
Dienstauto's	113
Hydraulisch redgereedschap	120
Inventaris brandweerkazerne	119
Overig materieel brandweer	323
Investeringen arbeidshygiëne	1.036
Totaal investeringen 2017	**3.886**

5.4.4. Mutaties reserves

De stand en het gespecificeerde verloop van de reserves kan als volgt worden weergegeven:

Verloopoverzicht reserves *(bedragen in duizenden euro's)*

	Stand 01-01-2017	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Stand 31-12-2017
Algemene reserve	288	0	0	0	0	288
Totaal algemene reserve	**288**	**0**	**0**	**0**	**0**	**288**
Bestemmingsreserves						
Reserve kapitaallasten huisvesting RBB Nijmeegseweg Venlo	316	14	0	0	28	302
Reserve kapitaallasten automatisering	4	0	0	0	3	1
Reserve kapitaallasten gebouw GGD Roermond	111	5	0	0	15	101
Reserve kapitaallasten gebouw Drie Decembersingel Venlo	132	6	0	0	13	124
Reserve assurantie eigen risico	127	0	0	0	0	127
Subtotaal reserves t.b.v. kapitaallasten	**689**	**26**	**0**	**0**	**59**	**656**
Reserve transitiekosten schaalvergroting meldkamer	148	0	0	0	0	148
Reserve Brandveilig leven	87	0	0	0	0	87
Reserve nieuwe huisvesting	790	0	83	0	0	707
Reserve CMA	173	21	0	0	0	193
Reserve Oranje Kolom	62	0	31	0	0	31
Subtotaal overblijvende bestemmingsreserves	**1.260**	**21**	**114**	**0**	**0**	**1.166**
Totaal bestemmingsreserves	**1.949**	**46**	**114**	**0**	**59**	**1.822**
Gerealiseerde resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal	**2.237**	**46**	**114**	**0**	**59**	**2.110**

Meerjarig verloop *(bedragen in duizenden euro's)*

	saldo per 31-12-2017	saldo per 31-12-2018	saldo per 31-12-2019	saldo per 31-12-2020
Totaal algemene reserve	288	288	288	288
Subtotaal reserves t.b.v. kapitaallasten	656	624	593	563
Subtotaal overblijvende bestemmingsreserves	1.166	1.073	980	887
Totaal	**2.110**	**1.985**	**1.861**	**1.737**

5.4.5. Mutaties voorzieningen

De stand en het gespecificeerde verloop van de voorzieningen kan als volgt worden weergegeven:

Verloopoverzicht voorzieningen *(bedragen in duizenden euro's)*

	Stand 01-01-2017	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Stand 31-12-2017
(Onderhouds)egalisatievoorzieningen					
Voorziening groot onderhoud Gebouw Nijmeegsweg, Venlo	561	71	0	71	561
Voorziening groot onderhoud Gebouw 3 Decembersingel, Blerick	472	62	0	62	472
Voorziening groot onderhoud Gebouw Oranjelaan, Roermond	43	7	0	7	43
Voorziening groot onderhoud TBC-apparatuur	46	0	0	0	46
KKO Voorziening jongeren en ouderen monitor	-0	39	0	0	39
Voorziening gemeentelijke VORAMP-campagne	39	20	0	0	59
Subtotaal (onderhouds)egalisatievoorzieningen	**1.160**	**199**	**0**	**140**	**1.220**
Van derden verkregen middelen voorzieningen					
Voorziening wachtgeld Veiligheid GNL	56	3	0	53	5
Ambt. Ondersteuning afbouw woonwagencentra GML	0	11	0	0	11
Subtotaal van derden middelen voorzieningen	**56**	**13**	**0**	**53**	**16**
Totaal	**1.216**	**213**	**0**	**193**	**1.236**

5.4.6. Mutaties overheidsuitkeringen met een specifiek bestedingsdoel

De stand en het gespecificeerde verloop van de overheidsuitkeringen met een specifiek bestedingsdoel kan als volgt worden weergegeven.

Verloopoverzicht overheidsuitkering *(bedragen in duizenden euro's)*

	Stand 01-01-2017	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Stand 31-12-2017
IJzeren Rijn	62	0	0	10	52
Totaal	**62**	**0**	**0**	**10**	**52**

5.4.7. Samenvatting

Totaaloverzicht *(bedragen in duizenden euro's)*

	Stand 01-01-2017	Toevoeging	Onttrekking	Specifieke onttrekking	Stand 31-12-2017
Reserves	2.237	46	114	59	2.110
Voorzieningen	1.216	213	0	193	1.236
Overheidsuitkeringen met specifiek bestedingsdoel	62	0	0	10	52
Totaal	**3.515**	**259**	**114**	**262**	**3.398**

Bijlage: Gemeentelijke bijdragen

De gemeentelijke bijdragen op basis van de nieuwe verdeelsystematiek zijn weergegeven in onderstaande tabel en zijn gebaseerd op de eerder genoemde uitgangspunten. Het verloop over de jaren 2017 - 2020 kan als volgt worden weergegeven.

Gemeentelijke bijdragen nieuw (gefaseerd invoeren) *(bedragen in duizenden euro's)*

Gemeente	Bijdragen 2016*	Bijdragen 2017	Mutatie t.o.v. vorig boekjaar	Bijdragen 2017 a.g.v. ingroei	Bijdragen 2018 a.g.v. ingroei	Bijdragen 2019	Bijdragen 2020
Beesel	1.045	1.212	85	1.129	1.157	1.185	1.212
Bergen	1.249	1.295	85	1.334	1.321	1.308	1.295
Echt-Susteren	2.393	2.641	263	2.656	2.651	2.646	2.641
Gennep	1.444	1.563	155	1.599	1.587	1.575	1.563
Horst aan de Maas	3.473	4.142	398	3.871	3.961	4.052	4.142
Leudal	3.037	3.423	263	3.300	3.342	3.383	3.423
Maasgouw	2.137	2.077	85	2.222	2.174	2.125	2.077
Mook en Middelaar	488	453	40	528	503	478	453
Nederweert	1.530	1.474	30	1.560	1.532	1.503	1.474
Peel en Maas	3.857	3.863	30	3.887	3.879	3.871	3.863
Roerdalen	1.857	1.780	27	1.884	1.849	1.814	1.780
Roermond	5.285	5.738	448	5.733	5.734	5.736	5.738
Venlo	10.031	10.531	758	10.789	10.702	10.617	10.531
Venray	3.587	4.111	262	3.849	3.937	4.024	4.111
Weert	4.106	4.545	401	4.507	4.520	4.532	4.545
Totaal	**45.519**	**48.848**	**3.330**	**48.848**	**48.849**	**48.849**	**48.848**

* Bron: Begroting 2016 versie 0,13 d.d. 1 april 2015, inclusief verwerking correctie Brandweerzorg Wanssum e.o.

De aansluiting 2016 naar 2017 kan worden weergegeven op basis van de volgende mutaties:

Aansluiting begroting 2016 - 2017 *(bedragen in duizenden euro's)*

	Bedrag
Basis gemeentelijke bijdrage 2016, inclusief correctie verwerking Brandweerzorg Wanssum	45.519
Vervallen laatste tranche korting Vroegpensioen	873
Effect loon- en prijsstijging 2017	959
Verhoging Brandveilig Leven	390
Extra contactmoment Adolescenten	100
Extra kosten huisvesting brandweerlocaties	2.829 *
Reeds opgenomen kosten huisvesting brandweerlocaties	-813
Arbeidshygiëne	376
Vermindering BDuR BTW compensatie	-1.384
Totale gemeentelijke bijdrage 2017	**48.849**

* Zonder rekening te houden met de huurbaten per gemeente

Gemeentelijke bijdragen t.b.v. begroting 2017

Verdeling gemeentelijke bijdragen over de programma's *(bedragen in duizenden euro's)*

Programma	Programmaonderdeel	2016*	2017	2018	2019	2020
Gezondheid	Preventie	1.438	1.475	1.475	1.475	1.475
	Standaardzorg Jeugd	8.083	8.355	8.355	8.355	8.355
	Risicozorg Jeugd	3.579	3.768	3.768	3.768	3.768
	Inspecties kinderopvang	26	18	18	18	18
	Preventie specialismen	206	217	217	217	217
	Standaardzorg specialismen	1.594	1.644	1.644	1.644	1.644
	Risicozorg specialismen	209	214	214	214	214
	Kennis & Innovatie	358	378	378	378	378
Subtotaal gezondheid		**15.493**	**16.069**	**16.069**	**16.069**	**16.069**
Veiligheid Risicobeheersing	Ruimtelijke veiligheid	225	223	223	223	223
	Industriële veiligheid	434	428	428	428	428
	Bouw veiligheid	1.213	1.200	1.200	1.200	1.200
	Gebruiksveiligheid	1.396	1.380	1.380	1.380	1.380
	Overig risicobeheersing	222	656	656	656	656
Subtotaal Veiligheid Risicobeheersing		**3.490**	**3.887**	**3.887**	**3.887**	**3.887**
Veiligheid Incidentbestrijding	Basisbrandweerzorg	18.246	19.958	19.958	19.958	19.958
	Specialismen en GBO	975	1.355	1.355	1.355	1.355
	GHOR	859	845	845	845	845
	Gemeentelijke processen	699	695	695	695	695
	Crisisbeheersing en multid. Samenw.	3.710	4.032	4.032	4.032	4.032
Subtotaal Veiligheid Incidentbestrijding		**24.489**	**26.885**	**26.885**	**26.885**	**26.885**
Meldkamer	Meldkamer	1.474	1.456	1.456	1.456	1.456
Subtotaal meldkamer		**1.474**	**1.456**	**1.456**	**1.456**	**1.456**
CMA	CMA	573	552	552	552	552
Subtotaal CMA		**573**	**552**	**552**	**552**	**552**
Totaal		**45.519**	**48.849**	**48.849**	**48.849**	**48.849**

ad * Uitgangspunt is de begroting 2016, inclusief correctie basisbrandweerzorg Wanssum e.o.

Verdelingsmatrix programmakosten

		Beesel	Bergen	Echt-Susteren	Gennep	Horst aan de Maas	Leudal	Maasgouw	Mook en Middelaar	Nederweert	Peel en Maas	Roerdalen	Roermond	Venlo	Venray	Weert	
Gemeentefonds OOV B&R		2,18%	2,91%	6,00%	3,38%	8,65%	7,21%	4,84%	1,26%	2,99%	7,67%	4,10%	11,22%	19,67%	8,51%	9,40%	100%
Inwoneraantal		2,60%	2,54%	6,20%	3,32%	8,08%	7,01%	4,61%	1,50%	3,26%	8,40%	4,01%	11,07%	19,47%	8,40%	9,52%	100%
Sociaal economische status (Variant B)		3,25%	1,99%	5,11%	2,66%	8,09%	6,43%	3,81%	0,00%	2,99%	8,35%	3,36%	13,33%	22,72%	8,97%	8,95%	100%

Programma	Programmaonderdeel	Sleutel	Beesel	Bergen	Echt-Susteren	Gennep	Horst aan de Maas	Leudal	Maasgouw	Mook en Middelaar	Nederweert	Peel en Maas	Roerdalen	Roermond	Venlo	Venray	Weert	
Gezondheid	Preventie	Inwoneraantal	2,63%	2,57%	6,27%	3,36%	8,19%	7,10%	4,67%	0,24%	3,30%	8,51%	4,07%	11,22%	19,72%	8,51%	9,65%	100%
	Standaardzorg Jeugd	SES Variant B	3,25%	1,99%	5,11%	2,66%	8,09%	6,43%	3,81%	0,00%	2,99%	8,35%	3,36%	13,33%	22,72%	8,97%	8,95%	100%
	Risicozorg Jeugd	SES Variant B	3,25%	1,99%	5,11%	2,66%	8,09%	6,43%	3,81%	0,00%	2,99%	8,35%	3,36%	13,33%	22,72%	8,97%	8,95%	100%
	Inspecties kinderopvang	Inwoneraantal	2,64%	2,58%	6,29%	3,37%	8,21%	7,12%	4,68%	0,00%	3,31%	8,53%	4,08%	11,24%	19,77%	8,53%	9,67%	100%
	Preventie specialismen	Inwoneraantal	2,60%	2,54%	6,20%	3,32%	8,08%	7,01%	4,61%	1,50%	3,26%	8,40%	4,01%	11,07%	19,47%	8,40%	9,52%	100%
	Standaardzorg specialismen	Inwoneraantal	2,60%	2,54%	6,20%	3,32%	8,08%	7,01%	4,61%	1,50%	3,26%	8,40%	4,01%	11,07%	19,47%	8,40%	9,52%	100%
	Risicozorg specialismen	Inwoneraantal	2,60%	2,54%	6,20%	3,32%	8,08%	7,01%	4,61%	1,50%	3,26%	8,40%	4,01%	11,07%	19,47%	8,40%	9,52%	100%
	Kennis & Innovatie	Inwoneraantal	2,60%	2,54%	6,20%	3,32%	8,08%	7,01%	4,61%	1,50%	3,26%	8,40%	4,01%	11,07%	19,47%	8,40%	9,52%	100%
Veiligheid Risicobeheersing	Ruimtelijke veiligheid	Gemeentefonds	2,36%	3,14%	3,24%	3,65%	9,35%	7,79%	2,62%	1,36%	3,24%	8,29%	2,22%	12,13%	21,25%	9,20%	10,15%	100%
	Industriële veiligheid	Gemeentefonds	2,18%	2,91%	6,00%	3,38%	8,65%	7,21%	4,84%	1,26%	2,99%	7,67%	4,10%	11,22%	19,67%	8,51%	9,40%	100%
	Bouwveiligheid	Gemeentefonds	2,63%	3,51%	0,00%	4,08%	10,44%	8,70%	0,00%	1,52%	3,61%	9,25%	0,00%	13,53%	23,72%	7,70%	11,33%	100%
	Gebruiksveiligheid	Gemeentefonds	2,69%	3,58%	0,15%	4,17%	10,67%	8,89%	0,12%	1,55%	3,69%	9,46%	0,10%	13,84%	24,25%	5,25%	11,59%	100%
	Onderzoek, beleid en projecten	Gemeentefonds	2,18%	2,91%	6,00%	3,38%	8,65%	7,21%	4,84%	1,26%	2,99%	7,67%	4,10%	11,22%	19,67%	8,51%	9,40%	100%
Veiligheid Incidentbestrijding	Basisbrandweerzorg	Gemeentefonds	2,18%	2,91%	6,00%	3,38%	8,65%	7,21%	4,84%	1,26%	2,99%	7,67%	4,10%	11,22%	19,67%	8,51%	9,40%	100%
	GHOR	Gemeentefonds	2,18%	2,91%	6,00%	3,38%	8,65%	7,21%	4,84%	1,26%	2,99%	7,67%	4,10%	11,22%	19,67%	8,51%	9,40%	100%
	Gemeentelijke processen	Gemeentefonds	2,18%	2,91%	6,00%	3,38%	8,65%	7,21%	4,84%	1,26%	2,99%	7,67%	4,10%	11,22%	19,67%	8,51%	9,40%	100%
	Crisisbeheersing en multid. samenwerken	Gemeentefonds	2,18%	2,91%	6,00%	3,38%	8,65%	7,21%	4,84%	1,26%	2,99%	7,67%	4,10%	11,22%	19,67%	8,51%	9,40%	100%
Meldkamer	Meldkamer	Gemeentefonds	2,18%	2,91%	6,00%	3,38%	8,65%	7,21%	4,84%	1,26%	2,99%	7,67%	4,10%	11,22%	19,67%	8,51%	9,40%	100%
CMA	Centraal Meld- en Actiepunt	Gemeentefonds	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%	100%